

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Výrazové prostředky pro vyjádření superlativu v textech
z oblasti cestovního ruchu**

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jana Králová, CSc.

Autor práce: Gabriela Blažková, Bc.

Studijní obor: Španělský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 4.

2012

Prohlášení o původnosti práce:

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. V platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice dne 2.května roku 2012

podpis autora:_____

Gabriela Blažková

Poděkování

Ráda bych poděkovala všem, kteří mi během psaní této bakalářské práce poskytli cenné rady, připomínky a především potřebnou podporu. Obzvláště bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní prof. PhDr. Janě Králové, CSc. za veškerou její pomoc, rady a ochotu.

Anotace

Cílem bakalářské práce je objasnění a vyhledání prostředků, kterými se dá vyjádřit superlativ v textech z oblasti cestovního ruchu, a zjistit jejich produktivitu v příslušných textech diplomantkou zvolených. Superlativy jsou blížeji specifikovány, popsány, rozděleny a hlouběji rozebrány v teoretické části práce. Praktická část se věnuje jejich produktivitě a rozdělení do příslušných skupin v teoretické části určených. V závěru práce nalezneme celkovou analýzu všech typů nalezených superlativů, jejich porovnání a četnost.

Klíčová slova:

Superlativ absolutní lexikální

Superlativ absolutní morfologický

Superlativ relativní

Superlativ synkretický

Elevativ

Intezifikační prefix

Kvantifikátor

Annotation

The aim of this thesis is to clarify and to find the means of how can be the superlative expressed in the texts of tourism and also to determine their productivity in them. All the texts were selected by the author of this thesis. Superlatives are closer specified, described, classified and deeper discussed in the theoretical part. The practical part is dedicated to the productivity and division into the groups identified in the theoretical part. In conclusion we have an analysis of all types of superlatives, their comparison and frequency.

Key words:

Absolute superlative (lexical)

Absolute superlative (morphological)

Relative superlative

Superlative (syncretic)

Prefix (intensificated)

Quantifier

1. ÚVOD.....	8
2. TEORETICKÁ ČÁST	10
2.1. ÚVOD.....	10
2.2. SUPERLATIVY ABSOLUTNÍ.....	11
2.2.1. SUPERLATIV ABSOLUTNÍ MORFOLOGICKÝ.....	11
SUFIXY -ÍSIMO/-ÍSIMA; -ÉRRIMO/-ÉRRIMA.....	11
INTEZIFIKAČNÍ PREFIXY.....	12
SUPER.....	13
SOBRE.....	14
ARCHI.....	14
RE, RETE, REQUETE.....	14
ULTRA.....	15
2.2.2. SUPERLATIV ABSOLUTNÍ LEXIKÁLNÍ.....	15
2.3. SUPERLATIVY RELATIVNÍ.....	18
SUPERLATIV RELATIVNÍ POROVNÁVÁ VLASTNOST NĚKOGO NEBO NĚČEHO S NĚKÝM NEBO NĚČÍM Z URČITÉ SKUPINY OSOB NEBO VĚCÍ. TVOŘÍ SE ZA POMOCI SPOJENÍ URČITÉHO ČLENU, KVANTIFIKÁTORU A PŘÍDAVNÉHO JMÉNA.....	18
2.3.1. KVANTIFIKÁTORY.....	18
2.4. SUPERLATIV SYNKRETICKÝ.....	19
2.5. KONSTRUKCE SUPERLATIVNÍ VĚTY.....	19
3. PRAKTICKÁ ČÁST.....	22
3.1. ÚVOD	22
3.2. LONDRES	24
3.2.1. Absolutní superlativ – lexikální.....	25
3.2.2. Absolutní superlativ – morfologický.....	26
3.2.3. Superlativ relativní.....	26
3.2.4. Superlativ synkretický.....	27
3.2.5. Závěr.....	27
3.3. TEIDE.....	27
3.3.1. Absolutní superlativ – lexikální.....	28
3.3.2. Absolutní superlativ – morfologický.....	29
3.3.3. Superlativ relativní.....	29
3.3.4. Superlativ synkretický.....	30
3.4. DÍLČÍ POROVNÁNÍ.....	30
3.5. BROŽURY	31
Hayendo de Montejo.....	32
Ballet Flamenco de Madrid.....	32
Palacio Real de Madrid.....	32
Museo arqueológico Regional.....	33
Falles de Valencia 2011.....	33
El Pabellón de al-Andalus y la Ciencia.....	33
Plano de Alcalá.....	33
Plano guía Segovia.....	34
Picasoo Davant Degas.....	34
3.5.1. Dílčí shrnutí.....	34
3.6. WEBOVÁ STRÁNKA – TURISTICKÉ INFORMACE O TOLEDU.....	35
3.6.1. Superlativ absolutní – lexikální.....	36

3.6.2.	<i>Superlativ absolutní – morfologický</i>	37
3.6.3.	<i>Superlativ relativní</i>	37
3.6.4.	<i>Superlativ synkretický</i>	38
3.7.	SHRNUTÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI.....	38
4.	ZÁVĚR	43
5.	RESÚMEN	45
6.	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	47
7.	ZDROJE	48

1. Úvod

Název této práce „Výrazové prostředky pro vyjádření superlativu v textech z oblasti cestovního ruchu“ jistě do velké míry vypovídá o jejím obsahu. Tématem bakalářské práce je třetí stupeň adjektiv a adverbíí, který je nejen v českém jazyce označován také jako superlativ. Jedná se o schopnost adjektiv a adverbíí vytvářet jeho formy. Španělský jazyk má na rozdíl od českého jednu zvláštnost, umí tvořit tzv. absolutní superlativ, který vyjadřuje velmi vysokou míru vlastnosti. Superlativ jako takový není ve španělském jazyce zcela jasně vymezen. Mnohdy jen z kontextu lze rozpoznat míru vyššího či nejvyššího stupně. Neexistuje pravidlo na jasné a zcela bezchybné určování superlativů. Superlativy se zabývá mnoho jazykovědců, kteří se jen stěží shodují na jednotném názoru jejich vymezení.

Práce je členěna do dvou stěžejních částí, teoretické a praktické. V teoretické části je cílem autora porovnat, přiblížit, vyjmenovat a prozkoumat různé prostředky, kterými se dá vyjádřit nejvyšší míra vlastnosti. V první řadě půjde o přiblížení superlativů absolutních, které se dále dělí na dvě skupiny, superlativ lexikální a morfologický, dále pak superlativ relativní a synkretický. V práci bude také rozebrána větná stavba superlativní konstrukce.

Bakalářská práce, co se užitých termínů týče, vychází z gramatiky *Nueva gramática de la lengua española*. Popis a uvádění různých prostředků pro vyjádření nejvyšší míry vlastnosti odpovídá obsahu, výrazům a terminologii tohoto dvoudílného svazku španělské gramatiky. Ostatní zdroje slouží k porovnání, rozšíření či doplnění dané problematiky. V praktické části má autor za cíl prozkoumat produktivitu nalezených prostředků vyjadřujících nejvyšší míru vlastnosti v textech z oblasti cestovního ruchu. Tyto prostředky budou nejen spočítány, ale i rozděleny a rozřazeny mezi příslušné typy superlativů, které budou pojmenovány v teoretické části. Prostředky budou vyhledávány v korpusu textů, jež byly vybrány právě pro tuto práci. Jedná se o texty tištěné i elektronické. Vzhledem k nespočetnému množství textů z oblasti cestovního ruchu, byly zcela náhodně vybrány dvě průvodcovské příručky, dále deset tištěných brožur a jedny webové stránky. Na takto malém vzorku nejde vytvořit zcela přesnou práci a výsledky jistě budou do značné míry zkreslené, ale snad budeme moci vidět rozdíly v použití superlativů jejich typů, a především jejich četnosti v daných textech. Tato práce ale jistě může být prostředkem pro další bádání. Hlavním cílem bude produktivita

příslušných výrazů v určených textech a porovnání užití jednotlivých typů superlativů. Praktická část je také doplněna o velké množství příkladů.

Bude velmi zajímavé zjistit, které superlativy se nejvíce používají. Autor této práce do této doby neměl žádnou zkušenost s produktivitou těchto výrazových prostředků, a proto výsledek této práce bude i pro něj velkým překvapením.

2. Teoretická část

2.1. ÚVOD

V teoretické části si nejprve shrneme jednu z nejdůležitějších publikací o španělské gramatice a upřesníme, kde v ní můžeme najít zmínky o různých typech superlativů. Poté se již budeme naplno věnovat jednotlivým typům superlativů.

Knih *Nueva gramática de la lengua española* je jednou z nejobsáhlejších gramatik španělského jazyka obohacená o nesmírné množství uvedených příkladů. O značné kvantitě informací vypovídá vydání o dvou svazcích, jež mají dohromady téměř 6 000 stran. Prostředky pro vyjádření superlativů nikdy nejsou zcela pohromadě, jak by tomu bylo v gramatikách českého jazyka. V každé kapitole se nachází jen velmi málo k dané problematice, celkově otázce superlativů podle autora této práce není věnována velká pozornost.

V prvním díle, *Morfología Syntaxis I*, se v sedmé kapitole *La derivación adjetival y adverbial* věnuje jedna podkapitola utváření superlativů pomocí přípon *-ísimo/ -ísima, -érrimo/ -érrima*. Desátá kapitola, *La prefijación*, informuje o intenzifikačních prefixech. Ve třinácté kapitole *El adjetivo y el grupo adjetival* se ve dvou oddílech píše o snížení, zvýšení a nejvyšším stupni přídavného jména. V devatenácté kapitole s názvem *Los cuantificadores (I). Sus clases. Cuantificadores universales*, se poměrně podrobně ve dvou podkapitolách popisují kvantifikátory a jejich klasifikace. Ve dvacáté kapitole, *Los cuantificadores (II). Cuantificadores indefinidos. El concepto de ámbito*, najdeme poslední zmínku souvisejících se superlativy v prvním svazku.

V druhém díle, *Syntaxis II*, se v čtyřicáté páté kapitole píše o superlativních konstrukcích. Vysvětlují zde rozdíly mezi superlativy absolutními a relativními. Také tady najdeme rozložení superlativních větných konstrukcí, kolik složek mají, z čeho se skládají, a zjistíme, která adjektiva spadají do synkretického superlativu.

V knize jsou popsány superlativy absolutní, které se dělí na superlativy absolutní morfologické a lexikální. Také superlativy relativní a synkretické. Nejdříve si přiblížíme superlativy absolutní.

2.2. SUPERLATIVY ABSOLUTNÍ

Superlativ absolutní se dělí do dvou skupin, na elativ lexikální a morfologický. U lexikálních elativů není dovolena morfologická změna pomocí sufixu *-ísimo/a* nebo *-érrimo/a* ani prefixu *re-* nebo *super-*. Ovšem výjimkami jsou například *maravillosísimo* či *superexcelente*. Morfologický elativ se tvoří právě pomocí těchto přípon *-ísimo*, *-érrimo*. Podrobněji si oba tyto superlativy přiblížíme v následujících kapitolách.

2.2.1. SUPERLATIV ABSOLUTNÍ MORFOLOGICKÝ

SUFIXY *-ÍSIMO/-ÍSIMA*; *-ÉRRIMO/-ÉRRIMA*

Superlativy utvořené pomocí přípon vyjadřujících nejvyšší stupeň *-ísimo/ -ísima*, *-érrimo/ -érrima* jsou charakteristické pro kvalitativní přídavná jména. Tyto sufixy se často rozebírají v kontextu se superlativní stavbou věty. Spadají do skupiny superlativů absolutních také pojmenovaných jako přídavná jména nejvyššího (extrémního) stupně nebo adjektivních elevativů. Přídavná jména s těmito příponami tvoří obrovskou část. Další příklady tvoří slova, jež nejsou uvedena ve slovníku Španělské královské akademie. Ačkoli tato přídavná jména nejvyššího stupně, jsou běžná a gramaticky správná. Např. *bellísimo*, *larguísimo*, *rarísimo* atd. A opravdu je tomu tak. Po napsání slova *rarísimo*, nás RAE upozorní, že hledané slovo ve slovníku není. „*La palabra rarísimo no está en el Diccionario*¹.“ Zvláštností je použití některých těchto superlativů, které již mají určitou lexikální výjimečnost př. *excelentísimo* či *serenísimo*. Ačkoli se tyto superlativy běžně používají v hovorové řeči, v technickém či vědeckém jazyce bychom je jen těžko hledali.²

Intenzifikátory *bastante*, *cuanto*, *mucho*, *poco* y *tanto* dovolují odvození pomocí *-ísimo*. Př. *cuantísimo tiempo*, *muchísimo trabajo*, *tantísimos años*. Derivát slova *bastante* byl mnohem více užíván v minulosti než v současnosti.

U některých adjektiv je nutné se zabývat případy diftongizace, například superlativ slova *limpio* je *limpísimo* a nikoli *limpioísimo*.

¹ REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (on-line), (citace listopad, 7., 2011). Přístup z Internetu: URL:<http://www.rae.es>

² KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

Existuje řada případů, kdy je tento typ superlativu možné vytvořit, nicméně se nepoužívá. Většinou se jedná o adjektiva s předponou, jež vyjadřuje negativní příměr. Př. *anormal – anormalísimo*. Ačkoli bez této předpony je přípona *-ísimo* zcela běžnou – *normalísimo*. U participií minulých je možnost utvořit superlativ prostřednictvím již výše uvedené přípony bez větších komplikací. Př. *estudiadísimo, pesadísimo, queridísimo, trabajadísimo*.³

Superlativy se také tvoří pomocí přípony *-érrimo/ -érrima* u příd.jm, které mají ve své poslední slabice souhlásku *-r*. Př. *acérrimo, misérrimo, celebérrimo* atd. V hovorovém jazyce mnoha španělsky mluvících zemí se často tato přípona používá jako sarkasmus či parodická poznámka. Př. *buenérrimo, elegantérrimo, tristérrimo*. Tato přípona vychází původem z latinského jazyka.⁴

José Manuel González Calvo ve svém článku „*Sobre la expresión de lo „superlativo“ en español*“ uvádí, že podle RAE, jsou morfémy *-ísimo, -ísima, -érrimo, -érrima* spojené se španělskými přídavnými jmény jediné morfémy, jež jdou považovat za absolutní, nejvyšší superlativ. Jeho osobní názor na tuto problematiku se však liší. Přiklání se k názoru, že i ostatní morfémy, jako například *archi-, super-, -on, -azo* atd., také vyjadřují nejvyšší typ superlativu. Hranice mezi těmito skupinami je velmi křehká a bylo by více vhodné mluvit o extrémních zónách, které by zastoupily jak nejnižší, nejvyšší, tak i velmi vysoké či nízké hodnoty.⁵

INTEZIFIKAČNÍ PREFIXY

Intenzifikační prefixy měří a určují stupeň míry vyjadřující určitou vlastnost či kvalitu slovního druhu, s kterým se spojují a zvyšují nebo snižují její intenzitu. Patří sem *super-, supra-, sobre-, archi-, re-, rete-, requete-, ultra-, hiper-, extra-, sub-, hipo-, mega-, macro-* a další.

Dle názoru Josefa Martín García, jen předpony *ultra-* a *archi-* patří do skupiny superlativů s nejvyšší mírou vlastnosti (superlativní prefixy), ty ostatní jen zvyšují míru

³ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

⁴ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

⁵ GONZÁLES CALVO, J.P., *Sobre la expresión de lo superlativo en español* (on-line), (citace prosinec, 20., 2011). Přístup z Internetu: URL: http://dialnet.unirioja.es/servlet/dfichero_articulo?codigo=58541&orden=0

vlastnosti (augmentativní prefixy), mezi které podle ní patří *hiper-*, *super-*, *sobre-*, *re-*, *macro-*, *mega-*, *supra-*. *Mega-* i *macro-* pak vyjadřují nejvyšší míru mezi augmentativními předponami, následuje je prefix *hiper-*, který znamená menší míru než ty předchozí, ale zároveň větší než ty zbylé.⁶

SUPER

Předpona *super-* může zvyšovat stupeň vlastnosti (př. *superestructura*, *superfino*). Ačkoli ne často, pojí se i s participiem (př. *superdotado*). Nejvíce se tyto intenzifikační předpony užívají v hovorovém jazyce, převážně u mladých lidí, pro zvýšení fyzických i charakterových vlastností člověka (př. *superbonito*, *superdulce*, *superpesado*, *supertonto*, *superchulo*, *supertriste*). U příslovce, které nekončí příponou *-mente*, se také může přidat předpona *super* pro zvýšení jejich vlastnosti, jako například *superbién*, *superrápido*.⁷

Předpona *super-* zesiluje intenzitu hodnoty slova a příležitostně je možné ji přidat k podstatnému jménu jako například *superodenador*, *superpotencia*. Tato slova patří do spisovného jazyka, ale sufix *super-* je také často užíván v hovorové mluvě (př. *supercasa*, *supercoche*, *superteléfono*), tyto výrazy nejsou součástí slovníku RAE.⁸

Užívá se i pro zvětšení velikosti, formátu (př. *supernova*) a zdůraznění osob typu *super* máma, *super* hrdina (př. *supermamá*, *superhéroe*, *supermodelo*).⁹

Předpony *super-* znamenající humorný až ironický podtext, se převážně vyskytují v žurnalistickém stylu při zmínkách o pracovních pozicích, a to převážně ve státní správě. (př. *superjuez*, *superministro*, *superalcalde*).¹⁰

V některých výrazech formálního rázu (př. *sobreabudancia*) se předpona *sobre-* zaměňuje za *super-* (př. *superabudancia*).¹¹

⁶ Martín García, J., *Los Prefijos intensivos del español: Caracterización morf-semántica*. (on-line), (citace prosinec, 20., 2011). Přístup z Internetu:

URL:http://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/6331/1/ELUA_12_07.pdf

⁷ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

⁸ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

⁹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

¹⁰ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

Nejvíce se předpona *super-* pojí se substantivy (50%), dále není ani zanedbatelné spojení s adjektivy, kdy jde o 48%. Ve velmi málo případech (2%) se vyskytuje před slovesy.¹² Tato studie vychází z korpusů textů zkoumaných mezi léty 1970 – 2009.

SOBRE

Následující slovesa, které začínají předponou *sobre-*, se také započítávají do skupiny výrazů pro zvýšení míry intenzity daného spojení: *sobreabundar*, *sobreactuar*, *sobrealimentar*, *sobrealzar*, *sobrecalentar*, *sobrecargar*, *sobredimensionar*, *sobrevalorar*.¹³

Odvozením dalších slov pomocí prefixu *sobre-*, především ve spojení se substantivy, se dá také docílit zvýšení těchto hodnot. Př. *sobrepeso*, *sobreprecio*, *sobretención*.

ARCHI

Pokud se tato předpona spojí s kvalitativními přídavnými jmény či s participii, zvyšuje míru tohoto spojení. Př. *archidivertido*, *archifamoso*, *archioriginal*. Prefix *archi-* se nedá pojit s příslovci.¹⁴

V šedesáti procentech případů se předpona *ultra-* pojí s adjektivy a čtyřicet procent se substantivy. Toto zjištění vychází z 35 korpusů textů španělských knih zkoumaných mezi roky 1970 – 2009.¹⁵

RE, RETE, REQUETE

Předpona *re-* vychází z latinského jazyka (*recognoscere* – *reconocer*). Předpony *re-*, *rete-*, *requete-*, se také používají pro zvýšení míry vlastnosti především v zemích Latinské Ameriky. Pojí se jak s přídavnými jmény, s příslovci, které se nepojí s příponou *-mente*, tak i se slovesy. Př. *reloco*, *rebién*, *recansarse*. V Mexiku a

¹¹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

¹² LEYMAN, A., *La expresión del valor superlativo en francés y en español*, (on-line), (citace prosinec, 2., 2011). Přístup z Internetu:

URL:http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/457/888/RUG01001457888_2011_0001_AC.pdf

¹³ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

¹⁴ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

¹⁵ LEYMAN, A., *La expresión del valor superlativo en francés y en español*, (on-line), (citace prosinec, 2., 2011). Přístup z Internetu:

URL:http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/457/888/RUG01001457888_2011_0001_AC.pdf

v centrální Americe jsou tyto tři prefixy hojně užívány. Ale například v Chile a i v některých zemích centrální části Ameriky se také vyskytují ve spojení s předponou *contra* (př. *requetecotrabién, requetecontrabueno*).¹⁶

Předpona *re-* se nejvíce pojí s adjektivy (63%), v menší míře s adverbii (29,9%), se substantivy (7,4%) a nejméně se slovesy (3,7%)¹⁷.

ULTRA

Prefix *ultra-* také vyjadřuje nejvyšší stupeň čili superlativ především ve spojení s kvalitativními a relačními přídavnými jmény. Více se používá ve vědeckém jazyce specializovaném na politické vědy, vědu jako takovou či žurnalistiku. Tato spojení jsou zvláště časté, pokud jde o víru, politické přesvědčení nebo o smýšlení člověka jako takového. Př. *ultracatólico, ultraliberal, ultrapacifista, ultraconservador, ultrareligioso*. Předpona *ultra-* ve spojení s některými přídavnými jmény (*ultraeducado, ultraligero*) vytváří jen zvýšený stupeň míry a nikoli stupeň nejvyšší. Existuje i několik sloves, kterým předchází tato předpona. Např. *ultracongelar* a mohou se použít i jejich participia (*ultracongelado*).^{18 19}

S adjektivy se *ultra-* slučuje v šedesáti čtyřech procentech. Také se pojí se substantivy, a to v 34%. Nejméně se tato předpona vyskytuje ve spojení s adverbii a slovesy a to pouze v jednom procentu případů.²⁰

2.2.2. SUPERLATIV ABSOLUTNÍ LEXIKÁLNÍ

Většina přídavných jmen vyjadřujících určitou vlastnost se dají stupňovat, až na ty, které již z lexikálního hlediska znamenají nejvyšší stupeň určité vlastnosti. Tato

¹⁶ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

¹⁷ LEYMAN, A., *La expresión del valor superlativo en francés y en español*, (on-line), (citace prosinec, 2., 2011). Přístup z Internetu:
URL:http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/457/888/RUG01001457888_2011_0001_AC.pdf

¹⁸ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

¹⁹ Martín García, J., *Los Prefijos intensivos del español: Caracterización morf-semántica*. (on-line), (citace prosinec, 20., 2011). Přístup z Internetu:
URL:http://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/6331/1/ELUA_12_07.pdf

²⁰ LEYMAN, A., *La expresión del valor superlativo en francés y en español*, (on-line), (citace prosinec, 2., 2011). Přístup z Internetu:
URL:http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/457/888/RUG01001457888_2011_0001_AC.pdf

přídavná jména nejvyššího stupně se také nazývají *ELEVATIVOS* (dále pak elevativ) a v tradičních gramatikách jsou pojmenovávány jako *SUPERLATIVOS ABSOLUTOS* (absolutní superlativy). Nueva gramática uvádí velké množství příkladů těchto elevativů. Příklad:

Elevativy lexikální: *abominable, atroz, brutal, colosal, delicioso, descomunal, divino, encantador, enorme, esencial, espantoso, espléndido, estupendo, excelente, excelso, excepcional, eximio, exquisito, extraordinario, fabuloso, fantástico, fenomenal, formidable, fundamental, gélido, helado, horrible, horroroso, increíble, ínfimo, inmaculado, inconmensurable inmenso, insignificante, magnífico, maravilloso, máximo, mínimo, minúsculo, monstruoso, perverso, precioso, sensacional, supremo, terrible, tórrido, tremendo.*²¹

Publikace Gramática comunicativa del español, Tomo II, uvádí ještě jeden z těchto lexikálních elevativů a tím je slovo *pésimo*.²²

Gramática didáctica del español přidává další výrazy lexikálních elevativů: *principal, absoluto, culminante, eterno, álgido a infinito*.²³

Celkový výčet všech lexikálních elevativů najdeme jen stěží. V žádné výše uvedené gramatice se nepíše o uceleném výčtu těch, co existují. Ve všech již zmíněných publikacích autoři uvádí, že jde pouze o příklady, z čehož vyplývá, že celkový počet těchto adjektiv není znám.

Příslovce *completamente, absolutamente, enteramente* a jiné, mohou pomoci adjektivům, participiím či jiným slovním druhům zvyšovat jejich míru vlastnosti; a také se řadí mezi lexikální superlativy absolutní. Příklad: *El edificio de apartamentos está absolutamente vendido*.²⁴

Další podskupinou lexikálních superlativů jsou tzv. *Adjectivos restringidos léxicamente*, které opět vyjadřují nejvyšší míru vlastnosti v ustáleném slovním spojení.

²¹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

²² MATTE BON, F., *GRAMÁTICA COMUNICATIVA DEL ESPAÑOL, TOMO II*. DIFUSIÓN S.L. Madrid 1992, ISBN: 84-87099-36-X

²³ GÓMEZ TORREGO, L., *GRAMÁTICA didáctica del español*. 9.vyd. Ediciones SM, Madrid 2007, ISBN: 978-84-675-1549-7

²⁴ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

Př. *Lujo asiático, momento crucial, odio africano, resistencia numantina, precio astronómico, frío polar, hambre canina, calor sofocante, craso error, negativa rotunda, ruido infernal, cuestión capital, lluvia torrencial, malicia satánica.*²⁵

Všechny tyto výrazy mají své zakotvení v historii, nebo byly přejaty z lidové mluvy či také ze zeměpisných či jiných pojmů. Například původ slovního spojení *resistencia numantina* vychází z historické události, která se udála před více než 2000 lety, kdy keltiberští občané osady Numancia vzdorovali přes dvacet let útokům římské armády, až nakonec v roce 133 př. n. l. už značně oslabeni různými nemocemi a celkovým vysílením, spáchali občané této osady hromadnou sebevraždu. Vždy, když zemřel vůdce při bitvě, jeho válečníci páchali sebevraždu, aby získali přímluvu u boha. Tyto sebevraždy jsou typickou vojenskou institucí Keltů, která je známa především od Keltů z Galie a jejíž význam spočívá ve vztahu věrnosti až za hrob mezi válečníky a jejich vůdcem²⁶.

Většina z těchto elevativů již nedovoluje užití s intenzifikujícími příslovci, ačkoli některé z nich je akceptují jako například *absolutamente increíble*. A samozřejmě „*adjectivos restringidos léxicamente*“ již ve svém spojení mají relační adjektiva, a to proto, že jsou tyto výrazy ustálenými slovními spojeními.

Lexikální elevativy, u kterých není dovoleno použití adverbí míry jako je *poco, muy, bastante*, se mohou pojit s tázacím příslovcem *que*. Př. *¡Que Magnífica fonética!, ¡Qué espléndido!* Jak už bylo výše napsáno, lexikální elevativy odmítají pojení s příponou *-ísimo*, ačkoli u některých adjektiv, které jsou považované za morfologickou anomálii (př. *extraordinarísimo, enormísimo*), se pojit mohou.²⁷

Častěji jsou lexikální elevativy s příponou *-ísimo* užívány v hovorové mluvě, ačkoli se výlučně nepoužívají jen v ní. Adjektiva a participia, aniž by byly elativy, také nemohou zvýšit svou míru vlastností. Jde o situace, kdy mluvící považuje svůj momentální stav za absolutní (př. *solterísimo, casadísimo, muertísimo, rechazadísimo*). V těchto případech se obvykle jedná o humorný či ironický nádech daného spojení. Deriváty

²⁵ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

²⁶ Keltové v Galícii: mýtus a skutečnost, (on-line), (citace listopad, 29., 2011). Přístup z Internetu: [URL:/http://www.beltine.cz/keltove-v-galicii-mytus-a-skutecnost](http://www.beltine.cz/keltove-v-galicii-mytus-a-skutecnost)

²⁷ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua española – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

odvozené pomocí přípony *-ísimo* mají v literárních textech takřka vždy komické až ironické zabarvení, jež je výrazným charakteristickým znakem literárních textů. Přípona *-ísimo* se také používá pro zdůraznění zodpovězené otázky. Příklad: *¿Es muy secreto? – Secretísimo*. Tento typ zdůraznění platí i pro řádové číslovky, které nejsou stupňovatelné (příklad: *primerísimo, ultimísimo*) a také pro adjektiva tvořená ze substantiv (příklad: *campeonísimo, generalísimo*).²⁸

„*Sufijos afectivos*“ (příklad: *peorcito, pequeñito, buenazo, grandecillo*) také kvantifikují míru vlastnosti. Příklad: *Ya estamos mayorcitos para este tipo de deportes*.²⁹

2.3. SUPERLATIVY RELATIVNÍ

Superlativ relativní porovnává vlastnost někoho nebo něčeho s někým nebo něčím z určité skupiny osob nebo věcí. Tvoří se za pomoci spojení určitého členu, kvantifikátoru a přídavného jména.

2.3.1. KVANTIFIKÁTORY

Muy, poco, bastante, harto, que, más jsou příslovce zvyšující míru slovního spojení. Příklad: *muy interesante*, příslovce *muy* zvyšuje intenzitu vlastnosti přídavného jména *interesante*. Kvalitativní přídavná jména se dělí do dvou skupin, do těch, jež mohou intenzifikovat svou míru vlastnosti (*graduables*) a do těch, co nemohou (*no graduables*). Kvalitativní adjektiva mohou zvyšovat míru vlastnosti kromě těch, jež jsou již z lexikálního hlediska absolutními elevativy, ale existuje mnoho výjimek.

Mezi kvantifikátory zesilující gradační stupeň výpovědi mimo jiné patří: *bastante, muy, poco, demasiado, qué, a další*. Většinou se jedná o příslovečná spojení, která kladou důraz na slovesnou složku jako například „*me gusta mucho*“, „*no me duele demasiado*“.

Příslovce, jež jsou kvantifikátory a determinují adjektiva a jejich spojení, se nazývají intenzifikátory. Téměř všechny jsou anteponovány přídavnému jménu. Příklad: *muy, mucho*,

²⁸ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua española – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

²⁹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua española – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1

*poco, un poco, tan, tanto, algo, nada, más, menos, bastante, demasiado, bien, cuán, qué, cómo de, harto, asaz, medio, de lo más, por demás.*³⁰

2.4. Superlativ synkretický

Do této skupiny patří přídavná jména *primero, último y único*.³¹

2.5. Konstrukce superlativní věty

Větné konstrukce se mění v závislosti na typu superlativu. U superlativu relativního můžeme vidět větné konstrukce, které vždy tvoří nominální složku a povolují použití rozvíjejícího větného členu s předložkou *de*. Spojení „*el celebérismo periodista*“ vytváří superlativ absolutní, ale ne jen proto, že určují osobu, jíž je aplikována extrémní vlastnost, ale proto, že nedovoluje užití tzv. *complemento restrictivo* (restriktivní složka). Nemůžeme říci „*el celeberrimo periodista de todos*“. Ale naopak spojení „*el más célebre periodista*“ také určuje extrémní vlastnost, ale povoluje užití *s complemento restrictivo*, tudíž v tomto spojení můžeme použít předložky *de*, a tím spadá do superlativu relativního. Dalším rozdílem mezi absolutním superlativem a relativním superlativem je, že absolutní může místo určitého členu přijmout různé členy i kvantifikátory a tvořit s nimi vazby.³²

Superlativy relativní jsou vždy jasně vymezené. Skládají se ze tří částí. První složka superlativní konstrukce je nominální, díky níž se určuje osoba nebo věc, které se přisuzuje nejvyšší, extrémní vlastnost. Touto nominální složkou může být určitý člen, přivlastňovací zájmeno a jiné. Druhou složkou je tzv. *grupo cuantificativo* (kvantifikátor, kvantifikující složka?). Tento komponent určuje nejvyšší míru vlastnosti, která představuje esenciální složku větné struktury. Většinou jde o kvantifikátory např. *más a menos* nebo některá adjektiva *mejor, mayor* atd. Kvantifikátory superlativní věty mohou modifikovat jak stupňovatelná adjektiva, tak i substantiva. Užitá spojení

³⁰ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, ISBN: 978-84-670-3245-1

³¹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Sintaxis II*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, ISBN: 978-84-670-3246-8

³² KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Sintaxis II*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, ISBN: 978-84-670-3246-8

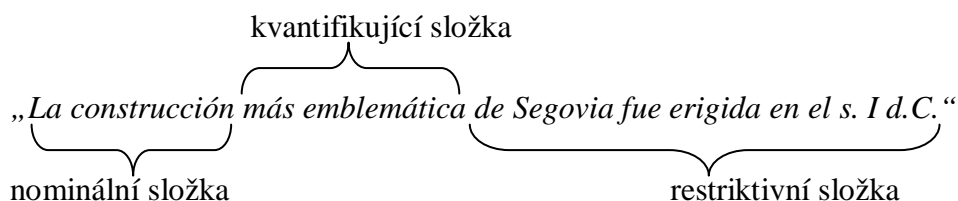
s kvantifikátory v superlativních konstrukcích bývají většinou adverbialní. Třetím segmentem těchto konstrukcí je již výše zmíněná restriktivní složka, která vymezuje množinu osob, věcí, kterým se přisuzuje nejvyšší, extrémní vlastnost (*el mejor libro de estos veinte* – v tomto případě restriktivní složka určuje, že tato kniha je nejlepší z dvaceti vybraných, a ne ze všech knih, jež existují). Také určuje prostředí, v němž se superlativní konstrukce odehrává (*el partido más aburrido del campeonato* – na tomto konkrétním mistrovství). V jiných případech analogicky vymezuje či stanovuje predikativní vztah dané fráze (*el automóvil más veloz que yo haya visto*). Jen výjimečně se kvantifikátory pojí s morfologickým elativem (*es el más gravísimo pecado*). Na druhé straně je velmi běžné spojení kvantifikátorů s elativy lexikálními (*cuando se tiene hambre se es insensible al más excepcional*). Adjektiva *óptimo* a *pésimo* nepřipouští vazby s kvantifikátory, nicméně adjektiva *mínimo* a *ínfimo* je přijímají.

Druhá složka superlativní konstrukce relativních superlativů, tedy kvantifikující složka nabízí jen málo forem pro její tvoření. Naopak u restriktivní složky najdeme mnohem více možností, a to konkrétně tyto následující: předložková vazba, adjektivum a vztažná věta. Příklad předložkových vazeb: *en el mundo, en todo el país, en toda la historia* a další. Konkrétní příkladem je pak věta – „*Se convirtió en el autor alemán más leído en todo el mundo.*“ Druhá možnost restriktivní složky je prostřednictvím adjektiv, které se shodují v osobě i čísle s první složkou superlativní konstrukce, tedy s nominální složkou. Například *la mejor escritora viva, las entradas más baratas posibles*. Třetí reprezentovaný případ upřesňující vztažnou větou, vymezuje široký okruh. Příkladem může být věta – „*El mejor que haya visto.*“

Absolutní superlativy vyjadřující nejvyšší míru vlastnosti nepřipouští restriktivní komponenty. Nemůžeme říci *el rapidísimo de corredores*.

Kvantifikující složka superlativní konstrukce se příliš neodlišuje od komparativní, ale může se lišit v slovosledu. V superlativní větné konstrukci předchází tato složka slovesu (*el novelista que mejor escribe de todos, el persona que más datos aportaba, así cuando más tranquilo está uno*). Komparativní větné konstrukce ovšem tuto možnost nemají. Nelze říci – „*el niño que mejores notas sacaba que los demás*“, ale naopak superlativní věta „*el niño que mejores notas sacaba de todos*“ říci lze.

Na následující větě zopakujeme tři složky superlativní konstrukce, mezi které patří nominální složka, restriktivní složka a kvantifikující složka. Věta byla vybrána přímo ze superlativních konstrukcí nalezených v korpusu textů určených pro tuto práci.

Spojení *la construcción* je nominální složkou, protože nám vymezuje věc, které se přisuzuje nejvyšší míra vlastnosti. Tato stavba je nejvíc symbolická v tomto městě, ne žádná jiná. Kvantifikující složka (*más emblemática*) určuje superlativní spojení, jež je vytvořeno prostřednictvím kvantifikátoru *más*, který modifikuje přídavné jméno *emblemático*. Restriktivní složka (*de Segovia fue erigida en el s. I d. C*) vymezuje konkrétní oblast, pro niž je tato stavba nejvíce symbolická. Je symbolická pouze pro Segovii, nikoli například pro Barcelonu.

3. Praktická část

3.1. Úvod

V praktické části si nejprve osvětlíme, co je vlastně cestovní ruch. Jaké texty můžeme v tomto oboru nalézt a samozřejmě jaké typy těchto textů si vybral autor práce. Dovíme se zde i drobnou zmínku o jazyku užívaném v publikacích cestovního ruchu. Autor také nastíní metodiku práce. Dále již pak budou vybrané texty jednotlivě rozebírány, budou v nich vyhledány a spočítány všechny superlativy, následně budou rozřazeny do čtyř skupin, které jsme si objasnili v teoretické části.

Co je tedy cestovní ruch? „Cestovní ruch konce 20. století, v souladu s definicí WTO vymezený jako lidské aktivity mimo místo trvalého pobytu, je kvantitativně rostoucí a kvalitativně se měnící fenomén, který je složitým důsledkem technologického rozvoje (doprava, komunikace, stavebnictví, informační technologie aj.) a mnoha společenských a individuálních změn, zejména změn ekonomických (včetně dynamického rozvoje ve vybraných světových regionech a státech), kulturních, sociálních, změny životního stylu. Cestovní ruch se stal nejvýznamnějším odvětvím podle finančního obrátu i zaměstnanosti. Kvantitativní rozvoj je dále podporován na úrovni států jako významný zdroj příjmů, různou formou subvencí a je základem úvah o úspěšnosti státní politiky podpory cestovního ruchu. Cestovní ruch je současně také aktivitou, která je významnou náplní života mnohých obyvatel zejména ekonomicky vyspělých států světa a může substituovat jiné zaměření spotřeby vydělaných peněz. Cestování se sociálními kontakty, poznáním cizích kultur, přírody a léčebnými účinky může výrazně obohatit psychickou i fyzickou stránku lidského individua. Současně cestování vytváří vztah k přírodě, antropogenním památkám a antropogenním reliktvům, cizím kulturám, poznáváním politického systému, zvyků, jazyků apod. má významný vliv na kvalitu vztahu k přírodě, úroveň mezilidských vztahů, vnímání kulturní diferentnosti, zvyšování kreativity myšlení, zvyšování tolerance vůči jiným kulturám, zvykům, národnostem, náboženství apod.“³³

Texty z oblasti cestovního ruchu vypovídají o různorodých volnočasových aktivitách, dovolených, sportovních akcích, kultuře, turistických destinacích, o různých oslavách a

³³ Trendy vývoje cestovního ruchu a jeho udržitelnost, (on-line), (citace duben, 1., 2012). Přístup z Internetu: http://ucr.uhk.cz/documents/Cestovni_ruch/text/trendytext.pdf

státních svátcích a samozřejmě o turistických atrakcích. Můžeme zde najít stejné charakteristiky jako například v textech z oblasti marketingu a to proto, že mnohdy je cílem takového textu zaujmout pozornost a docílit, aby si daný čtenář kupříkladu koupil onen zájezd.

Jazyk implementovaný na turismus užívá velmi často neformální a až hovorový jazyk. Ve výsledné fázi to znamená, že užívá velmi málo technických výrazů. Ačkoli na stranu druhou, se zde vyskytuje mnoho místních názvů a výrazů.

Knih, publikací, letáček či textů z jiných zdrojů je nepřehledné množství. Pro tuto bakalářskou práci byly vybrány jen tři skupiny, aby v závěru práce byly viděny určité odlišnosti, a aby se výsledky daly zřetelně porovnat. Autor této práce vybral následující texty z oblasti cestovního ruchu. Jde o dvě publikace, obě jsou tištěným průvodcem. První z nich je průvodcem po Londýně, druhá pak po národním parku Teide, který je součástí Kanárských ostrovů. Dalším zdrojem je soubor deseti informačních brožurek, které mají za cíl zlákat turisty buď na nějakou kulturní akci, nebo přiblížit místo, v kterém se právě nacházejí, jak z historického, tak aktuálního hlediska. Třetím a zároveň posledním zdrojem je webová stránka o turismu ve městě Toledo - „URL: <http://www.toledo-turismo.com>“.

Cílem praktické části této práce je porovnání četností výskytu superlativů v jednotlivých textech a jejich rozdělení do příslušných skupin. Prostředky pro vyjádření nejvyšší míry budou vyhledávány na základě určení čtyř typů superlativů v teoretické části, jimiž jsou následující: absolutní superlativ lexikální, absolutní superlativ morfologický, relativní superlativ a synkretický superlativ.

V první části půjde o porovnání výskytu a typů superlativů mezi dvěma tištěnými publikacemi, El Parque Nacional del Teide - Guía de visita a Londres - guías básicas. Tito velmi odlišní knižní průvodci, co se obsahu a popisované oblasti týče, byly vybrány, aby byl lépe viděn rozdíl, jestli nějaký bude nalezen, v počtu a charakteru použitých prostředků pro vyjádření nejvyšší míry vlastností. Každá kniha má svůj osobitý styl a vždy se používá stejný v celém svazku. Aby bylo porovnání věrohodné, byla vybrána z každé z nich určitá část, tak aby každá dávala dohromady 21 000 slov. A proto z první knihy o Londýně bylo vybráno 56 stran textu ze 113 stran možných. Text v této publikaci je velmi nahuštěný a písmena jsou malá. Z druhé, o národním parku, bylo vybráno 100 stran z 211 možných. Abychom dospěli k relativně přesnému

porovnání, byla vybrána jedna stránka z každé knihy, kde byl spočítán počet slov. Následným zprůměrováním jsme dospěli k přibližnému počtu stran požadovaného textu již výše zmíněného. Druhá část bude věnována klasifikaci a produkci superlativů v tištěných brožurách. Třetí část praktické části se bude věnovat produktivitě a typů superlativů na již výše zmíněné webové stránce o Toledu. V poslední části bakalářské práci provedeme závěrečné shrnutí typů a produktivity všech superlativů v rámci všech probádaných textů.

3.2. Londres

První kniha, *Londres – Guías básicas*, je dělená do pěti kapitol, jež dohromady mají 117 stran tištěného textu, který je doprovázen značným množstvím menších obrázků tak, aby zbytečně nezabíraly místo tištěným informacím, ale aby byly vhodným doplněním či zpestřením této publikace.

V pěti kapitolách (*Introducción; Partida; Una ciudad, una historia, unos hombres; Paseos; Cuaderno de direcciones; Saber más*) se dozvíte, jak se můžete dostat do města, vše důležité z historie, vyčerpávající popis města, kde se co nachází, za jakých podmínek a kdy můžete dané místo navštívit, také se zmiňuje o nepřeborném množství restaurací, barů a kaváren. V příloze je mapa města, což je nezbytnou součástí všech průvodců a samozřejmě i plán metra.

Ve zkoumaném korpusu o Londýně bylo celkem nalezeno 165 superlativů, které si nyní blíže specifikujeme. Velkým překvapením je podle názoru autora práce výskyt morfologických elevativů, které se v probádaném textu vyskytly pouze pětkrát a z toho třikrát *riquísimo*.

Tabulka č. 1

Čestnost superlativů		
Absolutní superlativ - lexikální	84	165
Absolutní superlativ - morfologický	5	
Synkretický superlativ	7	
Superlativ relativní	69	

Absolutní superlativ se ve vybrané části textu objevil 89 krát. Elevativ lexikální, s drtivou převahou téměř 95,5 % tedy 84 krát, zvítězil nad elevativem morfologickým, který byl zastoupen pouze 5 krát, což činí jen 4,5 %. Synkretický superlativ byl uveden 7 krát. Superlativ relativní 69 krát. Zvláštní nalezenou frází je „...*una joya de...*“, která je taktéž vyjádřením vyšší nebo nejvyšší míry vlastnosti. Ve vybrané části knihy se toto spojení vyskytlo dvakrát. „*La joya del barrio, primer museo público en el mundo, abre en...*“³⁴ „*Fue construida en 1819 por lord Cavendish y está considerada una joya de la arquitectura estilo Regencia.*“³⁵

3.2.1. Absolutní superlativ – lexikální

Tento typ elevativu, jak už bylo výše uvedeno, se v textu objevil 84 krát. V 11 případech šlo o příslovce vytvořené pomocí přípony *-mente*, ve zbývajících případech byly těmito elevativy přídavná jména. Příslovce zakončené příponou *-mente* jsou *especialmente* (5x), *totalmente* (2x), následující se vyskytly pouze jednou *deliciosamente*, *principalmente*, *excesivamente* a *radicalmente*. Přídavná jména, jež se nalézají v korpusu podle počtu výskytu od největšího po nejmenší, *inmenso* (12x), *suntuoso* (8x), *hermoso* (7x), *enorme* (5x), *delicioso* (4x), *precioso* (4x), *magnífico* (4x), *apasionante* (2x), *impresionante* (2x), *majestuoso* (2x), *excepcional* (2x), *innumerable* (2x), *espléndido* (2x), *sorprendente* (2x), *lujoso* (2x), *fabuloso* (2x), další se objevila vždy jen jednou, *asombroso*, *imprescindible*, *fanático*, *apasionado*, *brillante*, *gigantesco*, *espectacular*, *inelidible* a *colosal*.

Téměř všechny výrazy výše uvedené se také objevily jako součást v gramatikách jako lexikální elevativy. Ovšem slovo *suntuoso* zde nenajdeme. Podle autora této práce ale výraz *suntuoso* bezesporu patří do skupiny lexikálních elevativů. Pokud jej vyhledáme ve slovníku, nalezneme následující překlady, jež jasně dokazují zvýšenou míru vlastnosti z lexikálního hlediska. Počítačový slovník DicMam uvádí čtyři možné překlady. Prvním z nich je přepychový, který evidentně oplývá superlativním nádechem, dalším je okázalý, luxusní a nádherný. Všechny tyto překlady, jsou jistě relevantním důkazem o správnosti zařazení do skupiny lexikálních elevativů. *Lujoso* jsme nezmínili v teoretické části jako příklad elevativů, ale opět jeho překlad do

³⁴ Colombin A., *Londres*. 1 vyd. Ediciones B, S.A. Barcelona 2002, ISBN: 84-666-0600-9

³⁵ Colombin A., *Londres*. 1 vyd. Ediciones B, S.A. Barcelona 2002, ISBN: 84-666-0600-9

českého jazyka nasvědčuje, že jím je, jelikož je synonymem slova *suntuoso* a také znamená přepychový či luxusní.

Pro názornou ukázkou zde uvedeme *několik příkladů*.

„*Hacen falta dos hora para descubrir por entero este inmenso museo, cuidadosamente mantenido*“³⁶

„...*antigua embajada de Francia, alberga una suntuosa colección cedida al Estado en 1897 por lady Wallece,*...“

„...*es una atracción turística especialmente popular.*“

„*Es de reconocer la excepcional unidad arquitectónica del edificio, ...*“³⁷

Z uvedených příkladů můžeme vidět, že superlativ se vždy nachází před podstatným nebo přídavným jménem. V menšině případů je až za nimi.

3.2.2. Absolutní superlativ – morfologický

Morfologický elevativ se objevil 5 krát, což je ve srovnání s lexikálním elevativem velmi nízké číslo. Nejvícekrát bylo použito slovo *riquísimo* (3x) a jedenkrát byly použity *bellísimo a extraordinario*.

Př. „*El traslado del conjunto de la riquísima colcección de arte moderno y contemporáneo de la antigua Tate Gallery,*...“³⁸

3.2.3. Superlativ relativní

Mezi superlativy relativní patří spojení příslovce *más*, jestliže se těsně před ním nachází určitý člen. Tento typ spojení se v textu objevil nejpočetněji krát, a to v 50 případech z 69 možných, dalších 11 připadá na spojení s příslovcem *muy*, kde jen spojení *muy cerca* se objevilo více než jednou, zbylé spojení vždy jen jednou (*muy decorado, muy vinculado, muy joven, muy popular, muy frecuentado, muy elegante*) a další.

Př. „... *se prolonga en la muy elegante Old Bond Street,*...“³⁹

³⁶ Colombin A., *Londres*. 1 vyd. Ediciones B, S.A. Barcelona 2002, ISBN: 84-666-0600-9

³⁷ Colombin A., *Londres*. 1 vyd. Ediciones B, S.A. Barcelona 2002, ISBN: 84-666-0600-9

³⁸ Colombin A., *Londres*. 1 vyd. Ediciones B, S.A. Barcelona 2002, ISBN: 84-666-0600-9

³⁹ Colombin A., *Londres*. 1 vyd. Ediciones B, S.A. Barcelona 2002, ISBN: 84-666-0600-9

Spojení *más antiguo* bylo použito 7 krát. Ještě další tři spojení byly užity více jak 2 krát a to *más famoso* (5x), *más grande* (4x) a *más conocido* (3x). Další příklady *más* (*grande, hermoso, popular, amplio, avido, cerca, desconocido, encarnizado, estirado, glorioso, grandiosa, interesante, lleno,preciado, prestigioso, resultado, rico, selecto*) a mnoho dalších.

Př. „*Es la más famosa sala de conciertos de Londres...*“

„...*la más antigua escuela de Bellas Artes del país...*“⁴⁰

3.2.4. Superlativ synkretický

Superlativ synkretický má jen tři zástupce a těmi jsou slova *último, primero a único*. Dohromady se v textu objevily 7 krát.

Př. „...*es el último vestigio del antiguo palacio real.....*“⁴¹

3.2.5. Závěr

Lexikální význam použitých superlativů, ať již šlo o relativní nebo absolutní, jsou dle názoru autora velmi typickými pro texty z oblasti cestovního ruchu. Průvodce Londýnem má přilákat a navnadit turisty, když už si je získá, musí jim vysvětlit, kde se co nachází, co je zde nejzajímavějšího k vidění. A proto spojení jako nejstarší, nejpopulárnější, obrovský či nejbohatší jsou velmi trefně voleny. Tyto texty se vždy snaží o vzbuzení výjimečnosti a to se jim díky těmto superlativům daří. Dle subjektivního názoru autora bylo nalezeno mnoho superlativů. Co je velmi překvapující, je nízký počet superlativů absolutních morfolozických.

3.3. Teide

Knih *El parque Nacional del Teide – guía de visita* se svými devíti kapitolami zevrubně popisuje Národní park Teide. Velmi podrobně se zabývá geologií a geomorfologií parku. Pro návštěvníky, jež se zajímají právě o tyto obory, jistě velmi potěší kapitoly například o vzniku nebo geologickém původu Kanárských ostrovů. Dále

⁴⁰ Colombin A., *Londres*. 1 vyd. Ediciones B, S.A. Barcelona 2002, ISBN: 84-666-0600-9

⁴¹ Colombin A., *Londres*. 1 vyd. Ediciones B, S.A. Barcelona 2002, ISBN: 84-666-0600-9

zmiňuje faunu a flóru. Další část je věnována popisu, náročnosti a charakteru stezek pro pěší turistiku. Také se zde dozvíte o historii ostrova Tenerife, architektuře, místních zvycích, gastronomii a o nabízených službách.

Kapitoly *INTRODUCCIÓN, ¿CÓMO SE MANEJA ESTA GUÍA?, APROXIMACIÓN AL PARQUE NACIONAL, DESCRIPCIÓN, LA VISITA AL PARQUE NACIONAL, EL ENTORNO DEL PARQUE NACIONAL, SERVICIOS, INFORMACIÓN COMPLEMENTARIA* jsou součástí této publikace a dohromady tvoří text o 211 stranách s obrazovými přílohami.

Tabulka č. 2

Čestnost superlativů		
Absolutní superlativ - lexikální	36	101
Absolutní superlativ - morfologický	1	
Synkretický superlativ	13	
Superlativ relativní	51	

Jak je možné vidět z tabulky č. 1, celkem se superlativ vyskytl 101 krát. Z toho absolutní superlativ 37 krát, superlativ relativní 51 krát a synkretický 13 krát.

3.3.1. Absolutní superlativ – lexikální

Superlativ lexikální byl zjištěn v korpusu 36 krát. Z toho příslovce tvořené koncovkou – mente se na tomto čísle podíleli 5 krát a to především 3 krát adverbium *totalmente*, poté ještě příslovce *especialmente* a *enormemente*. V dalších 31 případech šlo o adjektiva. 11 krát slovo *magnífico*, 5 krát *maximo*, 4 krát *enorme*, 2 krát slova *inmenso*, *majestuoso*, *espléndido* a *maravilloso*, pouze jedenkrát výrazy *excepcional*, *impresionante* a *óptimo*.

Př. „...*el inmenso estratovolcán del Teide*...

„...*que se forma a causa de los vientos alisios y que es especialmente habitual durante el verano.*“⁴²

⁴² Hernández Álvarez, J., C.; Llaría López, M., A.; Reñasco Gómez, J., A., *Guía de visita del Parque Nacional del Teide*. EGRAF, S.A., ISBN: 84-8014-614-1

Všechny elevativy, jež byly součástí publikace o národním parku Teide, jsou součástí výčtu elevativů, které byly uvedeny v publikacích a gramatikách v teoretické části zmíněných. V tomto svazku se žádný výraz, který by autor musel sám prokazovat, nenašel.

3.3.2. Absolutní superlativ – morfologický

Morfologický superlativ se překvapivě objevil pouze jedenkrát a to prostřednictvím výrazu *extrahoteleras*.

Př. „...,con instalaciones hoteleras y extrahoteleras de alto nivel, puerto deportivo,...“⁴³

3.3.3. Superlativ relativní

Tento typ superlativu tvořil v této publikaci největší část ze všech, více jak polovina připadla právě na superlativ relativní. Spojení s příslovcem *más* bylo zjištěno ve více jak polovině případů, konkrétně pak 39 krát. Konstrukce s adverbem *muy*, jež bylo napočítáno 6 krát, jistě také stojí za uvedení. Výraz *mayor* bylo nalezeno 4 krát a *menor* 2 krát.

V rámci spojení s příslovcem *más*, bylo nejpočetnější spojení s adjektivem *alto* (4 krát), *extenso* (3 krát), dále pak 2 krát s výrazy *moderno*, *elevado*, *característico*, *completo*, *antiguo*, *importante* a jedenkrát s *puro*, *natural*, *lejos*, *famoso*, *bajo*, *penoso*, *frágil*, *emblemático*, *humilde*, *abundante*, *pujante*, *reducido*, *próspero*, *protegido*, *llamativo*, *interesante*, *atrevido*, *empinado*, *perfecto* a *espectacular*.

Př. „...,incluyendo el pico más alto de España, el Teide.“

„La especie más característica del paiseje es la retama del Teide,...“

„Es muy frecuente que durante la subida hay una zona con densa niebla....“

„...,que con sus 3.718 metros es no sólo la mayor altura del territorio nacional,..“⁴⁴

⁴³ Hernández Álvarez, J., C.; Llaría López, M., A.; Reñasco Gómez, J., A., *Guía de visita del Parque Nacional del Teide*. EGRAF, S.A., ISBN: 84-8014-614-1

⁴⁴ Hernández Álvarez, J., C.; Llaría López, M., A.; Reñasco Gómez, J., A., *Guía de visita del Parque Nacional del Teide*. EGRAF, S.A., ISBN: 84-8014-614-1

3.3.4. Superlativ synkretický

Superlativ synkretický se v podobě spojení s dvěma přídavnými jmény *último a único* vyskytl 13 krát.

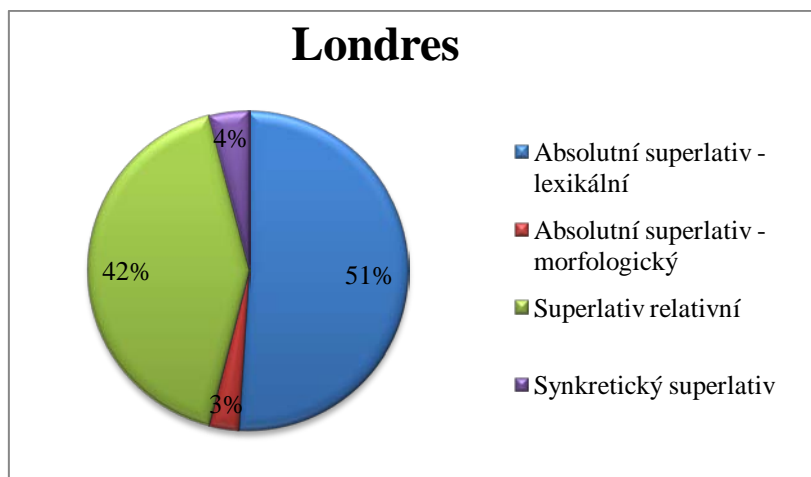
Př. „..., *única puerta abierta hacia el sur de la Isla.*“

„..., siendo la última de las islas Canarias que quedaba por anexionar.“⁴⁵

3.4. Dílčí porovnání

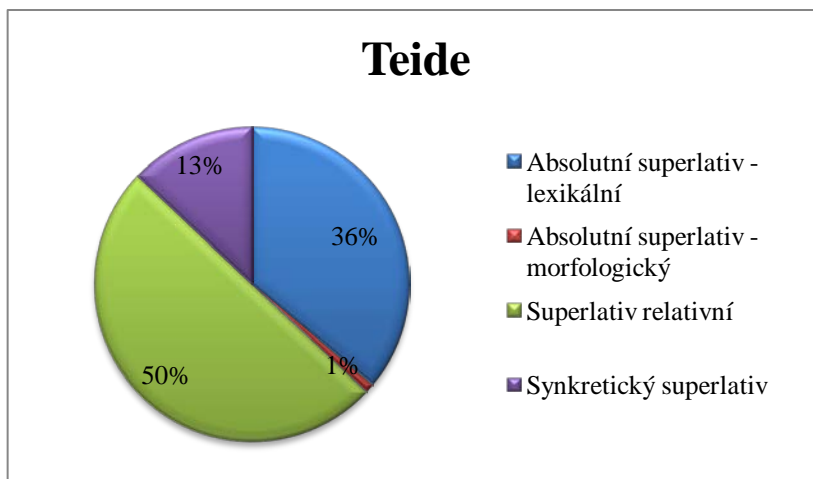
Cílem bylo především zjistit rozdíl v počtu výskytu superlativů. Značný rozdíl byl nalezen ve všech čtyřech skupinách superlativů. Zanedbatelný rozdíl nalezneme jen u superlativu absolutního morfologického, který činí pouhé 2 %. Největší rozdíl tvořil počet superlativů lexikálních, který je i vidět na první pohled na grafu číslo 1, jejich četnost se liší o 15 %. Rozdíl můžeme vidět i v relativním superlativu, který činí 8 %. Oba dva texty se rozcházejí v počtu synkretického superlativu, který byl v první knize zastoupen jen v 4 %, kdežto v druhém výtisku v 13 %.

Graf č. 1

⁴⁵ Hernández Álvarez, J., C.; Llaría López, M., A.; Reñasco Gómez, J., A., *Guía de visita del Parque Nacional del Teide*. EGRAF, S.A., ISBN: 84-8014-614-1

Graf č. 2

Co se významu slov použitých týče, je logické, že v průvodci o Londýně se neobjevují slova vztahující se k přírodě, tak jak je tomu v průvodci druhém. Jako příklad můžeme uvést spojení *más extenso* a *más empinado*. Do češtiny můžeme přeložit jako nejrozlehlejší a nejstrmější. Podle názoru autora se tyto výrazy používají více ve spojení s přírodou než s městským životem. Naproti tomu slova *gigantesco* či *lujoso* více zapadají do popisu města. Jestliže se na všechny výrazy nalezené v obou publikacích podíváme jako na jeden celek, zjistíme, že se téměř neodlišují. U superlativů absolutních lexikálních byla nalezená slova podobná v obou textech, je to především z důvodů existence jakéhosi uceleného výčtu těchto superlativů, ačkoli v žádné knize nenajdeme přesný a konečný výčet. U superlativů relativních už dochází k větším odlišnostem.

3.5. Brožury

Pro potřeby bakalářské práce bylo vybráno deset informačních brožur, které svými tématy zabírají široký okruh témat, ať již jde o přírodu, plán města, uměleckou či vědeckou výstavu, muzea, kulturu, konkrétní památku či místní slavnosti a jimi jsou následující: Hayendo de Montejo, Ballet Flamenco de Madrid, Palacio Real de Madrid, Museo arqueológico Regional, Falles de Valencia 2011, El Pabellón de al-Andalus y la Ciencia, Plano de Alcalá, El Poble, Plano guía Segovia a Picasso Davant Degas.

Brožury mají od jedné do čtyř stránek psaného textu, jejich rozměry jsou přibližně stejné, mají 10 x 21 cm. Jsou to klasické skládací letáky. Některé jsou psané ve více jazycích. Pět z nich je psáno jen v jazyce španělském, ostatní nabízejí překlady nejčastěji do anglického a francouzského jazyka. Výjimkou nejsou ani jazyky německý a italský, které byly ovšem použity jen v jedné brožuře. Dále se pak objevil jazyk katalánský, jež se vyskytnul ve dvou brožurách, konkrétně pak v El Poble a Picasso Davant Degas. El Poble, architektonický skvost, je uměle vytvořená vesnice, jež byla vytvořená v roce 1929 kvůli mezinárodní výstavě v Barceloně jako pavilón věnovaný umění. Jelikož v Barceloně je hlavním jazykem katalánština, tak i proto je použita jako hlavní jazyk v této brožuře. V tomto textu nebyl nalezen žádný superlativ.

Hayendo de Montejo

Hayendo de Montejo je přírodní rezervace asi hodinu cesty automobilem na sever od města Madrid. Pro místní obyvatele je to velmi důležitá a hojně navštěvovaná rezervace. Jde o přírodní anomálii bukového lesa, který se zde nachází v jeho značné nadmořské výšce. Na pyrenejském poloostrově, tyto typy lesů můžeme najít pouze na severu. V knižičce je popsána historie této rezervace, také historie těchto lesů obecně a také jaké typy rostlin se zde objevují. Součástí je i mapka.

Superlativ zde byl nalezen celkem devětkrát. Z toho lexikální dvakrát, relativní pětkrát a synkretický dvakrát. Superlativ morfologický zde nebyl vůbec zastoupen.

Př. „*En nuestra región los hayedos fueron más extensos,....*“

Ballet Flamenco de Madrid

Letáček tance Flamenga je jen jakousi pozvánkou na taneční vystoupení. Je zde mapka, kde se vystoupení koná, ceny a jména vystupujících.

Není překvapením, že v tomto textu byl superlativ nalezen jen jednou a to ve frázi – „*El mejor espectáculo flamenco de Madrid.*“

Palacio Real de Madrid

Brožura palácového komplexu Palacio Real, největšího komplexu v západní Evropě, je psána jen v jazyce španělském, důvod je velmi prostý. V místě pokladen byly brožury

dostupné v mnoha světových jazycích. Je zde popsána historie paláce, architektura a velmi podrobně jsou zde popsány i jednotlivé místnosti a jejich vybavení.

Nejvícekrát se objevil v počtu jedenácti superlativ absolutní lexikální, jedenkrát morfologický, poté třikrát absolutní relativ a dvakrát synkretický.

Př. „..., *el riquísimo bordado de seda que cubre las paredes....?*

Museo arqueológico Regional

Toto regionální archeologické muzeum se nachází ve městě Alcalá de Henares. Založení jeho budovy se datuje do roku 1565, ačkoliv počátek jeho stavby započal již ve dvanáctém století. Prvotně zde muzeum nebylo. Letáček opět psán jen ve španělském jazyce. Součástí je také mapa muzea a stručná historie.

Neobjevil se zde žádný superlativ.

Falles de Valencia 2011

Tzv. Las Fallas ve Valencii jsou jedny z neoriginálnějších slavností na iberském poloostrově. Jde o sousoší převážně vyrobené z kartonové masy či polystyrenu, které se pak na samém konci těchto slavností pálí. Tento letáček je programem několikadenních slavností s fotografickou přílohou, psaný pouze ve španělském jazyce. Neobsahuje žádné superlativy.

El Pabellón de al-Andalus y la Ciencia

Tento letáček slouží jako pozvánka do vědeckého pavilonu interaktivního muzea V Granadě, které se rozkládá na více než 70 000 metrech čtverečních. Opět zde nebyl nalezen žádný superlativ. Letáček je psán jen v jazyce španělském.

Plano de Alcalá

Plano de Alcalá je brožurka s plánem města Alcalá de Henares a důležitých objektů, jež se v tomto městě nachází jako například rodný dům Cervantese. Tudíž součástí je velmi podrobná mapka města s vyznačenými zajímavostmi a jejich stručnými popisy. V letáčku jsou použité tři světové jazyky, kromě španělského, je zde použit i anglický a francouzský.

Celkově bylo nalezeno osm superlativů, z toho pět absolutních – čtyři lexikální a jeden morfologický. Dále dva relativní a jeden synkretický.

Př. „*El mejor conjunto universitario del Renacimiento en Europa.*“

Plano guía Segovia

Plán města Segovia je proveden ve čtyřech jazycích, španělském, anglickém, francouzském a německém. Obsahuje opět velmi podrobný plán města s vyznačenými památkami, zajímavostmi, dále pak informace o historii, kultuře, umění, slavnostech a gastronomii.

Bylo zde zjištěno celkem dvanáct superlativů, nejvíce pak superlativů relativních, poté tři elevativy lexikální, dva elevativy morfologické a tři synkretické superlativy.

Př. „*La construcción más emblemática de Segovia.....*“

Picasoo Davant Degas

Tato brožurka slouží k informování o konání výstavy malířů Picassa a Degase. Napsána je v katalánštině, španělštině a angličtině. Text doprovází značná obrazová příloha a letmá zmínka o dílech těchto dvou autorů. Superlativ v tomto letáčku byl zaznamenán pouze dvakrát, jednou elevativ lexikální a jednou synkretický superlativ.

Př. „*Ambos fueron magníficos dibujantes,...*“

3.5.1. Dílčí shrnutí

Superlativy v těchto brožurách byly nalezeny v hojném počtu, ačkoli ve čtyřech z nich se neobjevil ani jeden. Celkem bylo zjištěno 49 superlativů. Z 26 absolutních superlativů byla převážná většina lexikálního původu (22 krát), jen čtyři z nich původu morfologického. Relativní superlativ se objevil 14 krát a synkretický 9 krát.

Tabulka č. 3

Čestnost superlativů		
Absolutní superlativ - lexikální	22	48
Absolutní superlativ - morfologický	4	
Relativní superlativ	14	
Synkretický superlativ	9	

Superlativ absolutní lexikální byl zjištěn 22 krát, osm adjektiv a dvě příslovce, z toho slovo *magnífico* 7 krát, *mejor* 4 krát, *máximo* 4 krát, *excepcional* 3 krát, *espléndido* 1 krát, *enorme* 1 krát, *espléndidamente* 1 krát a *magníficamente* 1 krát.

Superlativ absolutní morfologický byl nalezen pouze čtyřikrát. Jedenkrát slova *ruiquísimo* a *antiquísimo* a dvakrát výraz *bellísimo*.

Relativní superlativ byl zaznamenán v podobě třinácti slovních spojení, z nichž spojení *más antiguo* se dvakrát opakovalo. Další objevené spojení jsou *más rico*, *más importante*, *más coherente*, *más transformado*, *más frágil*, *más singular*, *más meridional*, *más extenso*, *más emblemático*, *más hermoso*, *más bello* a *muy temprano*. Jak je možné vidět, drtivá většina těchto relativních superlativů je tvořená kvantifikujícím příslovcem *más*, jen jedno spojení s kvantifikujícím adverbem *muy*.

V hojném počtu, devět spojení, byl zjištěn superlativ synkretický. Je to velmi vysoký počet, vezmeme-li v úvahu, že synkretický superlativ mohou tvořit jen tři slova. V brožurkách se pak vyskytly jen dvě slova *último* a *único*. Slovo *último* osmkrát, *único* jedenkrát.

3.6. Webová stránka – turistické informace o Toledu

Co jsou webové stránky? Webové či internetové stránky jsou prezentace firem či jednotlivců přístupné uživatelům internetu prostřednictvím internetového prohlížeče, tzv. www stránky.⁴⁶

TOLEDO es otra historia je název komplexní webové stránky informující o turismu v Toledu a jeho okolí. Stránka je rozdělená do sedmi oddílů (*Conociendo la ciudad*, *+Toledo*, *Vivela!*, *Toledo a 1 Click*, *Actualidad*, *Toledo Virtual*, *Entorno profesional*), které se pak dále dělí. Stránky nás seznamují se vším, co můžeme ve městě vidět, kdy se konají svátky a oslavy. Informují nás o historii, kultuře, kulturních akcích, také o plánovaných kongresech, o gastronomii, o řemeslné výrobě. Také zde nalezneme plán města, informace o městské hromadné dopravě, přehled aktuálního dění a také mnoho

⁴⁶ Webové prezentace, (on-line), (citace duben, 1., 2012). Přístup z Internetu: <http://www.ebohemia.com/webove-internetove-stranky-prezentace.asp>

fotografií a videí. Stránka je velmi přehledná s funkčními odkazy, což je velmi důležité pro její úspěšnost a důvěryhodnost.

Superlativy na webových stránkách o Toledu byly hledány ve všech oddílech a poddílích, to znamená, že všechny dostupné články byly přečteny a prohledány. Celkově bylo nalezeno 164 superlativů, jak můžete vidět v tabulce číslo 4. Z toho elevativů lexikálních je 26, elevativů morfologických pouhých 6, dále pak superlativů relativních 108 a superlativů synkretických 24.

Tabulka č. 4

Čestnost superlativů		
Absolutní superlativ - lexikální	26	164
Absolutní superlativ - morfologický	6	
Relativní superlativ	108	
Synkretický superlativ	24	

3.6.1. Superlativ absolutní – lexikální

Celkem se v textu objevilo 26 superlativů ve formě 14 výrazů. Ve třech spojeních šlo o příslovce zakončené příponou – *mente* (*totalmente* 2x, *impresionante* 2x, *especialmente* 1x). Nejčastěji používané slovo bylo *especial*, které bylo nalezeno 9 krát. Dále pak byla zjištěna slova *mágico* 4x, *inolvidable* 4x, *máximo* 3x, *enorme* 2x, *excepcional* 2x, *majestuoso* 2x, *magnífico* 2x, *monumental* 2x, *extremo* 1x, *absolutno* 1x, *brillante* 1x, *excelente* 1x.

Př. „*Toledo es una historia especial dentro de España. Toledo no es igual. Es historia viva.*“⁴⁷

„...*procediendo en muchos casos a pintar con colores brillantes sus trabajos,*...“⁴⁸

⁴⁷ Toledo es otra historia, Toledo en historia (on-line), (citace duben, 2., 2012). Přístup z Internetu: <http://www.toledo-turismo.com/turismo/contenido/mas-toledo/toledo-historia.aspx>

⁴⁸ Toledo es otra historia, Forjados, (on-line), (citace duben, 2., 2012). Přístup z Internetu: <http://www.toledo-turismo.com/turismo/contenido/conociendo-la-ciudad/artesania/forjados.aspx>

Ačkoli jsme si v teoretické části řekli, že absolutní superlativy se za normálních okolností nepojí s relativními, v textu o Toledo byly nalezeny dva příklady právě těchto dvou superlativů. V následujícím příkladu můžeme vidět spojení *más absoluto* a *muy especial*.

Př. „...*se integra en una ciudad de carácter histórico de manera armoniosa y con el más absoluto respeto hacia el paisaje y el entorno en el que se ubica.*“⁴⁹

„*Su visita por la noche, con la luz tenue y el cobertizo en forma de túnel, es un atractivo muy especial para una ruta nocturna sobre Toledo.*“⁵⁰

3.6.2. Superlativ absolutní – morfologický

Na webových stránkách o Toledo byl zjištěn elevativ morfologický 6 krát, z toho 3 krát slovo *extraordinario*, a po jednom slova *importantísimo*, *valiosísimo* a *extramuros*. *Extraordinario* a *extramuros* jsou superlativy vytvořené za pomoci intenzifikačního prefixu, kdežto zbývající dvě za pomoci sufixu *-ísimo/-ísima*.

Př. „*En este archivo, uno de los más ricos de España, se conserva un valiosísimo patrimonio documental,*...“⁵¹

„*Otro punto desde donde contemplar el imponente Castillo de San Servando y el Puente de Alcántara sobre el río Tajo, así como el Hospital de Tavera en los extramuros de la ciudad antigua.*“⁵²

3.6.3. Superlativ relativní

Superlativ relativní byl v tomto zdroji nejčastějším, byl nalezen 108 krát. Drtivá většina připadá na spojení s intenzifikujícím adverbium *más*. Další podstatnou částí jsou spojení s adverbium *muy*. Zbytek připadá na dva výrazy, *mejor* a *mayor*.

⁴⁹ Toledo es otra historia, Palacio de congresos, (on-line), (citace duben, 2., 2012). Přístup z Internetu: <http://www.toledo-turismo.com/turismo/contenido/mas-toledo/ciudad-congresos/palacio-congresos.aspx>

⁵⁰ Toledo es otra historia, Cobertizos y callejones, (on-line), (citace duben, 2., 2012). Přístup z Internetu: <http://www.toledo-turismo.com/turismo/contenido/conociendo-la-ciudad/donde-mirar/rincones/cobertizos-callejones.aspx>

⁵¹ Toledo es otra historia, Archivo Municipal, (on-line), (citace duben, 2., 2012). Přístup z Internetu: <http://www.toledo-turismo.com/turismo/contenido/conociendo-la-ciudad/donde-mirar/archivo-municipal.aspx>

⁵² Toledo es otra historia, Miradores, (on-line), (citace duben, 2., 2012). Přístup z Internetu: <http://www.toledo-turismo.com/turismo/contenido/conociendo-la-ciudad/donde-mirar/rincones/miradores.aspx>

Nejčastěji se s příslovcem *más*, které bylo zjištěno 87 krát, vyskytovalo s přídavným jménem *importante* a to 11 krát. Následovalo spojení *más antiguo* (4 krát), *más famoso* (3 krát), *más atractivo* (3 krát). Se slovem *más* se dohromady pojilo 56 různých adjektiv, např. *destacable, estrecho, diverso, prestigioso, puro* a mnoho dalších. Dalším příslovcem, které se objevovalo v superlativu relativním, jak už bylo výše řečeno, bylo příslovce *muy*. Bylo zjištěno v devíti různých spojeních. Se slovy *antiguo* a *importante* se objevilo 2 krát, s *útil, característico, decorado, utilizado, común, especial* a *arraigado* pouze jednou.

Př. „*Las tradiciones y las costumbres más arraigadas de Toledo alcanzan su máximo exponente durante sus fiestas.*“⁵³

3.6.4. Superlativ synkretický

Superlativ synkretický, tentokrát zastupovaly pouze dva výrazy, které se dohromady vyskytly 24 krát, *único* 19 krát a *último* 5 krát.

Př. „*Estas características ofrecen como resultado un queso único en el mundo.*“⁵⁴

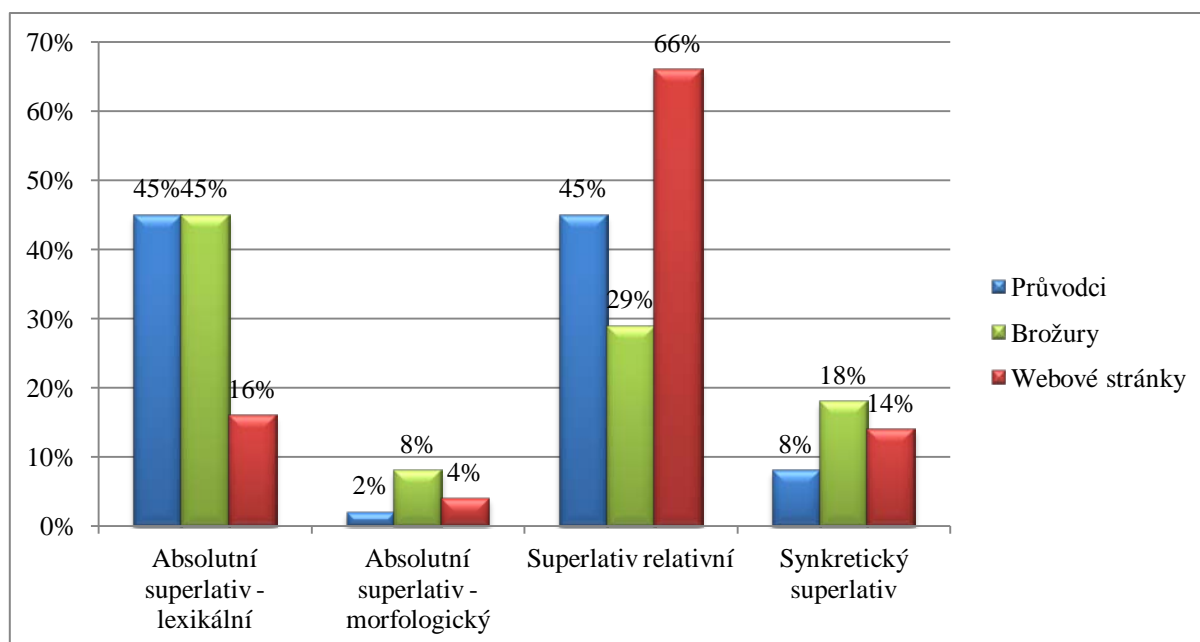
3.7. Shrnutí praktické části

Cílem praktické části bylo zjistit produktivitu superlativů v textech z cestovního ruchu a jejich rozřazení do příslušných skupin. Ve všech zdrojích se objevily všechny čtyři typy námi zkoumaných superlativů. Na následujícím grafu si porovnáme procentuálně získané hodnoty z jednotlivých zdrojů.

⁵³ Toledo es otra historia, Fiestas, (on-line), (citace duben, 2., 2012). Přístup z Internetu: <http://www.toledo-turismo.com/turismo/contenido/conociendo-la-ciudad/fiestas.aspx>

⁵⁴ Toledo es otra historia, Aceite, vino y queso, (on-line), (citace duben, 2., 2012). Přístup z Internetu: <http://www.toledo-turismo.com/turismo/contenido/conociendo-la-ciudad/gastronomia/aceite-vino-queso.aspx>

Graf č. 3

Hodnoty uvedené v grafu jsou procentuální hodnoty. Tudíž vždy každá barva dává dohromady 100 %. V praktické části jsme zkoumali tři různé zdroje textů z cestovního ruchu, prvními byly tištění průvodci, kteří jsou v tomto grafu zastoupeny modrou barvou. V tomto grafickém znázornění už jsou oba průvodci spojeni dohromady. Druhým zdrojem, znázorněným zelenou barvou, jsou brožurky a v posledním červeně vykresleném jde o webové stránky o Toledu. Na první pohled není vidět žádný dramatický rozdíl v poměru superlativů mezi jednotlivými zdroji, jen menší výkyvy.

V první části grafu můžeme vidět, že absolutní superlativ lexikální je druhým nejpoužívanějším ze všech čtyř superlativů autorem uvedených. V průvodcích i v brožurách dosáhl téměř na polovinu ze všech nalezených, jen na webových stránkách byl použit jen v 16 % případů.

Superlativ absolutní morfologický byl nejméně zastoupený ve všech třech námi probádaných textech. Čísla se nikterak výrazně neodlišují.

Superlativ relativní má celkově nejvyšší hodnotu, ačkoli zelený sloupec nedosahuje hodnot elevativu lexikálního, ale kdybychom zprůměrovali první sloupec, vyšlo by nám zhruba 35 % a to už v porovnání s 29 % není velký rozdíl. Nicméně jako celek byl superlativ relativní použit nejvícekrát. Procento těchto superlativů u informačních brožur je zajímavým výkyvem v naší analýze. Tento výkyv může být způsoben strohostí

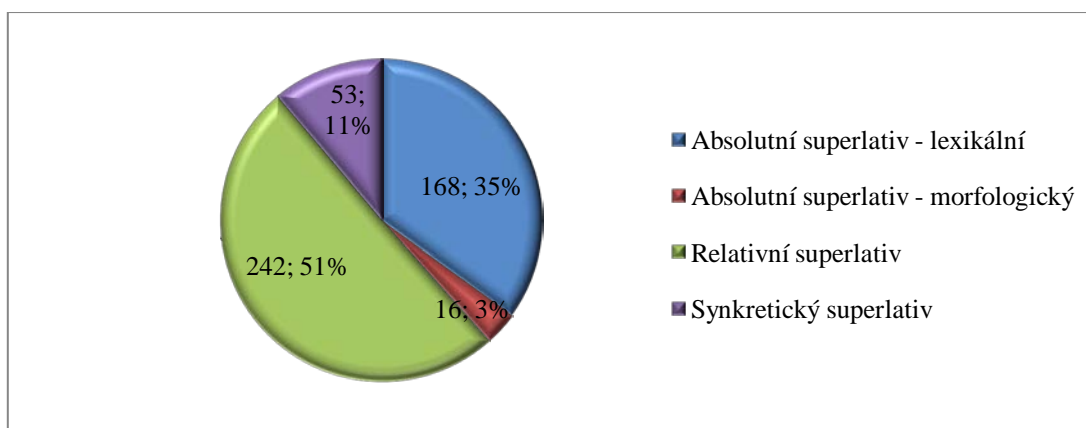
jazyka a úsporou místa, která je pro brožury specifická. Vzhledem k tomu, že na malém množství stránek musí být napsáno vše důležité, není prostor pro velké opěvování a věty jsou kratší, výstižnější a nevytvářejí prostor pro květnaté věty a relativní superlativy, které jsou tvořeny vždy nějakým spojením (např. příslovce s adjektivem). Na tento výsledek může mít i své zapříčinění malá produktivita superlativů jako takových v informačních brožurách. Bylo jich zde nalezeno jen 48. Pro přesvědčivější výsledek by jistě bylo lepší vyšší číslo nalezených prostředků pro vyjádření vysoké míry vlastnosti.

U synkretického superlativu také nedochází ke značným kolísáním. Všechny tři hodnoty se pohybují v rozmezí 10 %.

Grafické znázornění nám ukázalo, že ve všech třech typech textů můžeme nalézt velmi podobný poměr čtyř typů superlativů. Jak už bylo řečeno, u některých dochází k drobným odchylkám, ale podle autora této práce jde jen o drobné, statisticky dovolené odchylky vzhledem k typu práce. Abychom mohli udělat přesné studie, museli bychom prozkoumat mnohem více textů z cestovního ruchu. Rozsah bakalářské práce bohužel tyto studie nedovoluje a ani to není jejím cílem.

Na dalším, nyní kruhovém grafickém znázornění, vidíme celkové počty všech nalezených superlativů a jejich procentuální hodnotu. Celkový počet všech superlativů je 479. V textech bylo celkem nalezeno 242 superlativů relativních, 53 superlativů synkretických, 168 absolutních superlativů lexikálních a 16 absolutních superlativů morfologických.

Graf č. 4

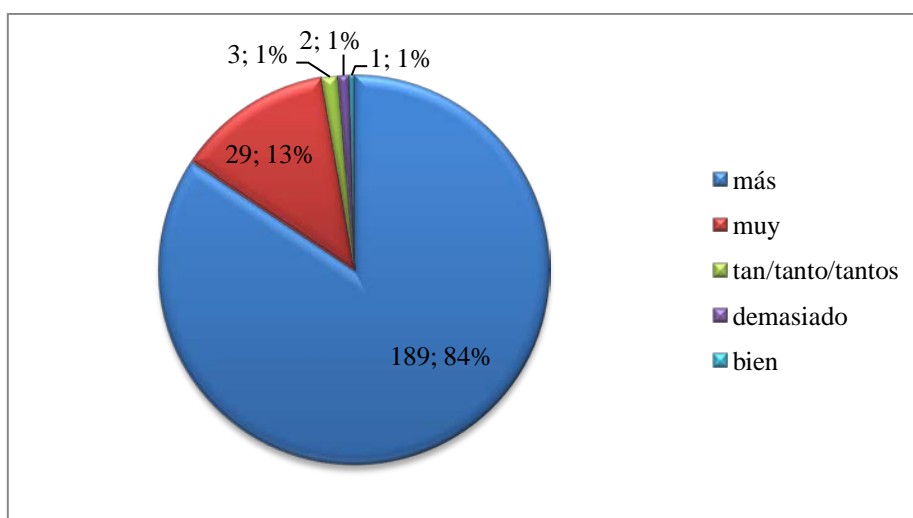
Zajímavou informací je počet opakování některých slov. Kupříkladu slovo *magnífico* bylo v rámci všech textů použito 24 krát. Jestliže se zaměříme jen na elevativ lexikální, do jehož skupiny tento výraz patří, tvoří toto slovo neuvěřitelných 14,3 % celé této skupiny. Dalším poměrně častým výrazem bylo *enorme*, jež se vyskytlo 12 krát, což je zhruba 7,1 % všech elevativů lexikálních. Když se podíváme na superlativy relativní, také u nich můžeme nalézt dva, jež se často opakují. *Más importante* bylo nalezeno 14 krát a jde o 5,8 % těchto superlativů a *más antiguo*, které bylo v textech napočítáno 15 krát, což je ještě o 0,4 % více než u předchozího příkladu.

V průběhu práce jsme si několikrát řekli, že do superlativu synkretického patří tři slova, jimiž jsou *último*, *único* a *primero*. Nejvícekrát se objevil výraz *único*, 28 krát, poté *último*, jež bylo napočítáno 24 krát a poslední *primero*, které se vyskytlo pouze jedenkrát.

Superlativ absolutní morfologický překvapil velmi nízkým počtem v celé práci. Byl nalezen jenom 16 krát ze 479 možných. Takto nízké číslo nebylo v žádném případě očekávané, proto také ani nedošlo k častému opakování jednotlivých výrazů. Těchto 16 superlativů můžeme ale rozdělit do dvou skupin. Na ty, jež se tvoří přidáním sufixu – *ísimo/ísima* a *-érrimo/érrima* a poté na ty, jež jsou tvořeny intenzifikačními prefixy. V žádném textu, jsme nenalezli superlativ morfologický, jež by byl tvořen příponou *-érrimo/-érrima*. Ale těch, jež obsahují příponu *-ísimo/-ísima* jsme zjistili deset, z toho 4 krát se opakovalo slovo *riquísimo*, 3 krát *bellísimo* a poté jedenkrát superlativy *antiquísimo*, *importantísimo* a *valiosísimo*. Druhou skupinu tvoří šest nalezených superlativů morfologických tvořených intenzifikační předponou. Ačkoli známe velké množství těchto intenzifikačních předpon (*super-*, *archi-*, *ultra-*, *re-*, *requete-* a další), v textu byla nalezena jen jedna jediná a tou je předpona *extra-*. Konkrétně pak jde o slovo *extraordinario*, které se objevilo nejvícekrát, 4 krát. Poté po jednom slově *extrahoteleras* a *extramuros*.

Nejproduktivnější z kvantifikátorů, které jsou často také nazývané jako intenzifikátory, bylo intenzifikující příslovce *más*. V korpusu textů bylo zjištěno celkem pět typů těchto intenzifikátorů v celkovém počtu 224 a jsou jimi následující *bien*, *demasiado*, *tan* (s tímto slovem byly spojeny i *tanto* a *tantos*), *más* a *muy*.

Graf č. 5

V grafu číslo 5 zcela zřetelně převládá modrá barva, která v tomto případě zastupuje intenzifikátor *más*. 84 % ze všech nalezených tvoří právě tento výraz. Zanedbatelnou není ani červená barva hájících 13 % intenzifikátoru *muy*. Zelená barva obhájí výrazy *tan/tanto/tantos*, které se objevily pouze třikrát, každý z nich jedenkrát. V grafu ztrácející se fialové zbarvení je zástupcem slova *demasiado*, které bylo nalezeno v korpusu textů jen dvakrát. A poslední zjištěný intenzifikátor *bien* se objevil pouze jedenkrát. Na začátku této práce, měl autor své představy o možném opakování jistých intenzifikátorů, ovšem k jeho překvapení nebyly nalezeny žádné z těchto intenzifikujících příslovcí *mucho*, *algo* a *bastante*.

V textech nebyly nalezeny ani žádné tzv. „*Adjectivos restringidos léxicamente*“ (ustálená slovní spojení vyjadřující nejvyšší míru vlastnosti). Zjištěna nebyla ani morfologická anomálie jakou může například být elevativ lexikální s příponou *-ísimo/a*. Ale našli jsme výjimku, kterou je spojení elevativu lexikálního s intenzifikačním příslovcem, celkem byla zjištěna dvakrát a to ve spojeních *más absoluto* a *muy especial*.

4. Závěr

Cílem práce „Výrazové prostředky pro vyjádření superlativu v textech z oblasti cestovního ruchu“ bylo nejprve v teoretické části analyzovat možnosti, jakými španělština vyjadřuje nejvyšší míru vlastnosti. Poté se v praktické části práce zaměřit na produktivitu těchto výrazů ve vybraných textech ze španělských materiálů. Texty byly jak tištěné tak i elektronické.

Daná problematika superlativů byla analyzována na korpusu tří typů textu (knižní průvodce, informační brožury, webová stránka). Nejprve byly ve všech zdrojích vyhledány prostředky vyjadřující nejvyšší míru vlastnosti. Následně došlo k jejich spočítání a rozdělení do čtyř typů, jež byly v praktické části na základě předchozího studia odborných knižních materiálů popsány. Na konci praktické části byla provedena analýza všech nalezených superlativů, a také došlo k jejich vzájemným porovnání.

Především jsme zjistili, že v námi vybraných textech z oblasti cestovního ruchu se nejvíce objevoval superlativ relativní, konkrétně pak ve spojení adjektiv s intenzifikačním adverbium *más*, které bylo celkem zjištěno 189 krát. Dále byl superlativ relativní zastoupen spojením adverbia *muy* a nějakého adjektiva. Druhým nejčastějším superlativem byl superlativ absolutní lexikální, jež je tvořen slovy, která už z lexikálního hlediska vyjadřují velmi vysokou míru vlastnosti. Nejvíce používaná byla slova *magnífico* (do češtiny můžeme přeložit jako úžasný, skvělý, ohromný) a *enorme* (ohromný, enormní, úžasný). Druhým nejméně nebo také třetím nejvíce zastoupeným prostředkem pro vyjádření vysoké míry vlastnosti byl superlativ synkretický. Tento superlativ je zástupcem pro tři výrazy, jimiž jsou *único*, *último*, *primero*. *Primero* bylo výrazem nejméně používaným, bylo nalezeno pouze jednou. *Único* bylo zjištěno nejvícekrát. Nejméně frekventovaným typem superlativu byl absolutní superlativ morfológický, který byl nalezen pouze 16 krát z téměř 500 zjištěných superlativů, což je opravdu velmi nízké číslo. Jak už bylo několikrát řečeno, jedná se o adjektiva či adverbia, která se mohou pojít s sufixem *-ísimo/a* nebo *érrimo/a* nebo také o adjektiva, adverbia, verba a substantiva, která se pojí s intenzifikačními prefixy jako například *super-*, *extra-*, *mega-* a mnohé další. Ty, jež jsou tvořeny příponou *érrimo/a* nebyla vůbec nalezena. *Riquísimo* bylo zastoupeno nejpočetněji krát (čtyři krát). Z autorovy vlastní zkušenosti je ohromným překvapením, že právě tento typ superlativů byl použit nejméně krát. Právě tyto superlativy jsou zcela běžné a velmi často používané

v hovorové mluvě španělsky mluvících zemí. Nicméně to nemění nic na tom, že právě v textech z oblasti cestovního ruchu byl tento typ objeven jen sporadicky.

Na ostatní texty z oblasti cestovního ruchu nelze zcela aplikovat zjištěný výsledek, protože nedošlo k analýze reprezentativního vzorku textů. Abychom mohli použít nalezený výsledek, museli bychom prozkoumat mnohem více textů. Za těchto podmínek jsme jen shrnuli nalezené informace. Nicméně podle názoru autora by se procentuální poměr daných superlativů neměl v jiných textech z oblasti cestovního ruchu výrazně lišit. Pro budoucí bádání ovšem předpokládáme, že vždy bude převládat relativní superlativ nad ostatními typy superlativů. Absolutní superlativ morfologický bude pravděpodobně vždy nejméně produktivní. Také se můžeme domnívat, že vždy bude převládat spojení intenzifikačního příslovce *más* s nějakým typem přídavného jména, jelikož tento typ spojení byl výrazně nejproduktivnější ze všech nalezených a to ve všech třech typech textů.

Jestli byla nalezená produktivita vybraných superlativů vysoká či nízká nelze obecně říci, protože naším úkolem nebylo porovnat je s ostatními slovními druhy.

Ve španělském jazyce existuje mnoho forem jak zkrášlit věty nebo výrazy používané v textech z oblasti cestovního ruchu. Je to logické, když vezmeme v úvahu, že tyto texty mají za cíl přilákat potencionálního návštěvníka a prodat mu nějaký produkt, ať již jde o zájezd, výlet, volnočasové aktivity, kulturní akce a jiné.

5. Resumen

El objetivo de esta tesis es: primero, analizar las diversas posibilidades en cuanto a la determinación y función de los superlativos en los textos turísticos; y segundo, hacer un enfoque en relación a la productividad de los superlativos en los textos presentados en ella. El autor de este trabajo ha seleccionado tres tipos de textos turísticos: guías turísticas (dos), folletos informativos sobre ciudades, cultura y otros (diez) y por último, una página web que trata sobre el turismo en Toledo, es decir, es una página realizada por el municipio de Toledo para informar más de esta ciudad y así atraer más gente a esta región.

El trabajo consta de dos partes principales: la parte teórica y la parte práctica. En la parte teórica se tratan los conocimientos que el autor ha estudiado de gramáticas españolas durante sus estudios universitarios, apoyándose en libros y gramáticas mencionados en la bibliografía y a lo largo de la tesis. También se han clasificado cuatro tipos de superlativos según las gramáticas españolas de diferentes autores. Estos cuatro tipos son el superlativo absoluto morfológico, el superlativo absoluto léxico, el superlativo relativo y finalmente el superlativo sincrético.

El superlativo absoluto morfológico es el que denota el grado máximo o absoluto. Se determina con los prefijos de grado extremo (*re-*, *rete-*, *requete-*, *extra-*, *super-*, *hiper-*, *mega-*, *ultra-* y *otros*) y también con los sufijos (*-ísimo/a* y *érrimo/a*). El superlativo absoluto léxico, también llamado relativo léxico, denota la máxima propiedad en función de su naturaleza léxica, como por ejemplo *espléndido*, *especial* o *enorme*. El superlativo relativo se crea mediante la relación de adjetivos mas adverbios o adjetivos cuantificativos (intesificativos), como por ejemplo *mucho*, *basta*, *demasiado*, *más*, *muy*, *tan*, *tanto*, etc. El superlativo sincrético se constituye mediante los adjetivos *primero*, *único* y *último*.

La parte práctica del trabajo analiza la productividad de los superlativos determinados en la parte teórica. En ésta, el autor ha buscado todos los superlativos de los textos mencionados anteriormente y realizado después un estudio de contabilidad y comparación entre los diferentes tipos. Dichos textos son los siguientes: La guía de visita - El Parque Nacional del Teide, otra guía de tipo básica – Londres. Ambas son guías de viajes, que sugieren a la gente dónde ir, qué ver, qué hacer y otras. En ellos se

habla de historia, arte, cultura y también hay planos. También se han buscado los superlativos en diez diferentes folletos informativos. Y por último se ha investigado en la página web oficial de turismo en Toledo.

A la hora de comparar los porcentajes de cada tipo de superlativo que aparecen en los textos, se ha tenido en cuenta los tipos de textos (guías, folletos y página web) y no individualmente. En los tres tipos hay una relación de porcentaje de cada tipo de superlativo bastante similar, sobre todo en cuanto al superlativo absoluto morfológico y al superlativo sincrético se refiere. Así, en el caso del superlativo absoluto morfológico los porcentajes no se distinguen mucho y varían entre un 2% y un 8%, y en el caso del superlativo sincrético, entre un 8% y un 18%. En los superlativos léxicos y relativos se puede ver una mayor diferencia de presencia entre ellos. Así, en el caso del superlativo absoluto léxico existe una amplitud en los porcentajes de entre un 16% y un 45%, aunque hay que decir que entre las guías y los folletos existe el mismo porcentaje, 45%. Y por último, los porcentajes en cuanto al superlativo relativo se refiere, varían entre un 29 y un 66%, destacando la mayor cantidad en los textos de página web, es decir, en 66%. Después 45% en los textos de las guías y 29% en los folletos. Como estudio general el más utilizado ha sido superlativo relativo y el que menos, el superlativo absoluto morfológico.

En todos los textos hemos encontrado 479 superlativos, de los cuales 242 fueron superlativos relativos, 168 superlativos absolutos léxicos, 53 superlativos sincréticos y 16 superlativos absolutos morfológicos. La palabra *magnífico* (que pertenece al grupo de superlativos léxicos) se ha repetido 24 veces, también la palabra *enorme*, perteneciente al mismo grupo, se ha encontrado 12 veces.

Del resultado del trabajo se deduce que el más utilizado ha sido el superlativo relativo, sobre todo con el intensificador *más*. El segundo superlativo más utilizado ha sido el superlativo léxico. En tercer lugar, el superlativo sincrético. Y por último, el superlativo morfológico, que, sorprendentemente, es el que menos ha aparecido en los textos.

Bien sabido es que en el lenguaje español existen muchas formas de expresión para embellecer el mensaje, y es lógico que en los textos turísticos existan mayor cantidad de estos “adornos” para llamar la atención del receptor, que en este caso es el turista. De esta forma se consigue vender mejor el producto, que en cuanto a textos turísticos se trata de ciudades, teatros, actividades, excursiones, playas, etcétera.

6. Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1.....	24
Tabulka č. 2.....	28
Tabulka č. 3.....	34
Tabulka č. 4.....	36
Graf č. 1.....	30
Graf č. 2.....	31
Graf č. 3.....	39
Graf č. 4.....	40
Graf č. 5.....	42

7. Zdroje

Knižní zdroje

- 1) Báez San José, V.; Dubský, J.; Králová, J., *Moderní gramatika španělštiny*. 1 vyd. Fraus, Plzeň 1999, ISBN: 80-7238-054-0
- 2) Colombin A., *Londres*. 1 vyd. Ediciones B, S.A. Barcelona 2002, ISBN: 84-666-0600-9
- 3) Gómez Torrego, L., *GRAMÁTICA didáctica del español*. 9.vyd. Ediciones SM, Madrid 2007, ISBN: 978-84-675-1549-7
- 4) Grijelmo, A., *LA GRAMÁTICA DESCOMPLICADA*, Santillana Ediciones Generales, S.L. 2006, ISBN: 84-306-0606-8
- 5) Hernández Álvarez, J., C.; Llaría López, M., A.; Reñasco Gómez, J., A., *Guía de visita del Parque Nacional del Teide*. EGRAF, S.A., ISBN: 84-8014-614-1
- 6) KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Morfología Sintaxis I*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, 1960 s., ISBN: 978-84-670-3245-1
- 7) KOLEKTIV AUTORŮ, *Nueva gramática de la lengua español – Sintaxis II*. Espasa Libros, S.L.U. 2009, ISBN: 978-84-670-3246-8
- 8) Martí Sánchez, M.; Penadés Martínez, I.; Ruiz Martínez, A., M.; *GRAMÁTICA ESPAÑOLA POR NIVELES Volumen I*. Editorial Edinumen 2008, ISBN: 978-84-9848-134-1
- 9) MATTE BON, F., *GRAMÁTICA COMUNICATIVA DEL ESPAÑOL, TOMO II*. DIFUSIÓN S.L. Madrid 1992, ISBN: 84-87099-36-X

Internetové zdroje

- 1) REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (on-line), (citace listopad, 7., 2011). Přístup z Internetu: URL: <http://www.rae.es>
- 2) GONZÁLES CALVO, J., P., *Sobre la expresión de lo superlativo en español* (on-line), (citace prosinec, 20., 201). Přístup z Internetu:

- URL: http://dialnet.unirioja.es/servlet/dfichero_articulo?codigo=58541&orden=0
- 3) LEYMAN, A., *La expresión del valor superlativo en francés y en español*, (on-line), (citace prosinec, 2., 2011). Přístup z Internetu:
URL: http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/457/888/RUG01001457888_2011_0001_AC.pdf
 - 4) Keltové v Galícii: mýtus a skutečnost, (on-line), (citace listopad, 29., 2011). Přístup z Internetu: URL: <http://www.beltine.cz/keltove-v-galicii-mytus-a-skutecnost>
 - 5) Numancia, (on-line), (citace listopad, 29., 2011). Přístup z Internetu:
URL: <http://es.wikipedia.org/wiki/Numancia>
 - 6) Integrantes – Josefa Martín García, (on-line), (citace prosinec, 20., 2011). Přístup z Internetu:
URL: http://www.uam.es/gruposinv/retem/default_archivos/Page1135.html
 - 7) El Poble, (on-line), (citace únor, 15., 2012). Přístup z Internetu:
URL: <http://www.poble-espanyol.com/>
 - 8) Španělsko, (on-line), (citace únor, 15., 2012). Přístup z Internetu:
URL: <http://www.spanelsko.info/>
 - 9) Madrid – Španělsko, (on-line), (citace únor, 15., 2012). Přístup z Internetu:
URL: <http://spanelsko.tripzone.cz/madrid>
 - 10) Parque de las ciencias, (on-line), (citace únor, 15., 2012). Přístup z Internetu:
URL: http://www.parqueciencias.com/parqueciencias/quienes_somos/index.html
 - 11) Martín García, J., *LOS PREFIJOS INTENSIVOS DEL ESPAÑOL: CARACTERIZACIÓN MORFO-SEMÁNTICA*. (on-line), (citace prosinec, 20., 2011). Přístup z Internetu:
URL: http://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/6331/1/ELUA_12_07.pdf
 - 12) Trendy vývoje cestovního ruchu a jeho udržitelnost, (on-line), (citace duben, 1., 2012). Přístup z Internetu:
http://ucr.uhk.cz/documents/Cestovni_ruch/text/trendytext.pdf
 - 13) Webové prezentace, (on-line), (citace duben, 1., 2012). Přístup z Internetu:
<http://www.ebohemia.com/webove-internetove-stranky-prezentace.asp>

- 14) Toledo es otra historia, (on-line), (citace duben, 2., 2012). Přístup z Internetu:
<http://www.toledo-turismo.com/turismo/contenido/conociendo-la-ciudad/artesania/forjados.aspx>

Brožury

- 1) Hayendo de Montejo, Educación Ambiental, Comunidad de Madrid
- 2) Ballet Flamenco de Madrid, España Baila Flamenco
- 3) Palacio Real de Madrid, Patrimonio Nacional
- 4) Museo arqueológico Regional, Comunidad de Madrid
- 5) Falles de Valencia 2011, Programa Oficial de Valencia, V-342-2011
- 6) El Pabellón de al-Andalus y la Ciencia, Fundación El Legado Andalusí, Granada
- 7) Plano de Alcalá, Alcalá de Henares, Ayuntamiento
- 8) El Poble, Barcelona
- 9) Plano guía Segovia, Sotur S.A. Consejería de Cultura y Turismo
- 10) Picasso Davant Degas, Museo Picasso